

04-07 Ekim 2012
Sevgi Park Fuar Alanı - SAMSUN

SAM-TARIM
SAMSUN TARIM-BİYYANCIK VE İRAA BİREYİM FURARI
SAMSUN AGRICULTURE AND FARM IMPLEMENTS FAIR

SAMSUN TARIM FUARI

Samsun Tarımında Yeni Ufuklar

SAMTIM

ISSN 1305-7588

TEMMUZ 2012 SAYI: 38

Kadın Çiftçimiz

Bölge Birincisi

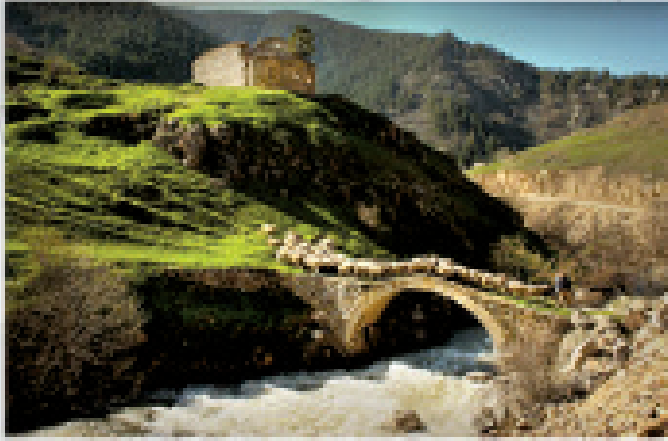

Tarım ve 4. Ulusal Fotoğraf Yarışması

KATILIM İÇİN SON TARİH
13 TEMMUZ 2012

Toplam Ödül
15.000 TL

Fotoğraf severlerin büyük ilgi gösterdiği "Tarım ve İnsan" konulu Ulusal Fotoğraf Yarışmasına başvurular başladı.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın geleneksel hale getirdiği ve DenizBank'ın katkılarıyla gerçekleştirilen yarışmanın bu yıl 4'üncüsü düzenlenecek. Yarışmaya 7'den 70'e herkes başvurabilecek. Büyük ilgi gören yarışmaya, Genel, Çiftçi-Üretici, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve DenizBank personeli olmak üzere 5 ayrı kategoride başvurular kabul edilecek.

Yarışmaya katılmak isteyenler, 13 Temmuz 2012 tarihine kadar başvuruda bulunabilecekler. 24-27 Temmuz tarihleri arasında ise, sonuçlar kamuoyuna açıklanacak.

Ulusal Fotoğraf Yarışması'nın ödül töreni, Ekim ayı içerisinde gerçekleştirilecek. Bir önceki senenin sergilenmeye değer bulunan eserlerinin de, her yıl çeşitli illerimizde sergilenerek görücüye çıkarıldığı yarışmada, dereceye girenlere toplamda 15 bin lira ödül verilecek. Genel kategori birincisi 4 bin lira, ikincisi 3 bin lira, üçüncüsü ise 2 bin liralık ödülün sahibi olacak. Yarışmada Çiftçi-Üretici, Öğrenci, Bakanlık Personeli kategorilerinde ödüle layık görülen fotoğraf sahipleri 2'şer bin liralık ödülü almaya hak kazanacaklar.

Amatör ve profesyonel tüm fotoğraf severlerin katılabileceği yarışmanın başvuru formu ve katılım koşullarına aşağıdaki linkler üzerinden ulaşabilirsiniz;

http://www.tarimyayin.gov.tr/ortakdosyalar/image/haber/basvuru_formu1_2012431229.jpg

YARIŞMA BÜTÜN KAMUOYUNA AÇIKTIR

ÖDÜLLER VE YARIŞMA İLE İLGİLİ AYRINTILI BİLGİ İÇİN

www.tarimyayin.gov.tr

SAMSUN GIDA FUARI

11 - 14 Ekim 2012

Sevgi Park Fuar Alanı - SAMSUN

SAM-GIDA

SAMSUN GIDA VE TEKNOLOJİLERİ FUARI
SAMSUN FOOD AND FOOD TECHNOLOGIES FAIR

**Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık
İl Müdürlüğü Adına**

Sahibi
Kadir GÜVEN
İl Müdürü

Yazı İşleri Müdürü
Erol BAŞ

Yayın Kurulu
Erol BAŞ
Aytül DURUKAN
Gürsel BALCI
Dr. Habip MURUZ
Recep KIRBAŞ
Cihan EROĞUL
Fuat COŞKUN
Yaşar BUDAK
Hatice OLGUN
Ahmet ŞENOĞLU

Fotoğraflar
Recep YAPINCAK

Yönetim Yeri Adresi
Gıda Tarım ve Hayvancılık
İl Müdürlüğü
Kılıçdede Mh. Abdülhakhamit Cd.
No.7 55060 İlkadım/Samsun

Telefon
0 362 231 37 00/270

Fax
0 362 233 21 63

e-mail
cey@samsuntarim.gov.tr

web
<http://www.samsuntarim.gov.tr>

ISSN 1305-7588

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık
İl Müdürlüğü Yayını Olan SAMTİM
Dergisi Yaygın Süreli Yayıdır

Dizgi/Baskı
Kardeşler Ofset
Pazar Mh. Necatiefendi Sk. No.41
Tel: 4320688 İlkadım/Samsun

İçindekiler

ÖNSÖZ	2
KADIN ÇİFTÇİMİZ BÖLGE BİRİNCİSİ	3
TÜRKİYE TOHUM GEN BANKASI FAALİYETLERİ	4
"BALIN SAHTESİ OLMAZ, İNSANIN SAHTESİ OLUR"	6
ARI ÜRÜNLERİ İLE TEDAVİ: APİTERAPİ.....	8
DÜNYA KOOPERATİFÇİLİK YILI	9
BİR BAŞARI HİKAYESİ	10
HALK ELİNDE HAYVAN ISLAHI ÜLKESEL PROJESİ.....	12
FINDIKTA AFLATOKSİN TEHLİKESİNE DİKKAT!	13
AFLATOKSİNLER.....	14
TARIMSAL ÜRETİMDE YENİ TEHLİKE: TUTA ABSOLUTA.....	16
GIDA DENETİMLERİ SÜRÜYOR.....	18
HAYALDİ, GERÇEK OLDU.....	19
ANNELER GÜNÜ İL MÜDÜRLÜĞÜMÜZDE DE KUTLANDI	20
HABERLER.....	21

www.samsuntarim.gov.tr

Milli ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Sayın Tarım Dostları

İlimiz genel olarak yüksek bir gelişme potansiyeline sahip, ekonomik faaliyetlerde tarım sektörünün ön planda olduğu, il ve bölge ölçeğinde üretim yapan sanayi kuruluşlarının yer aldığı, küçük ve orta ölçekli tesislerinin yoğun olarak bulunduğu, sosyo-ekonomik gösterge değerlerinin ülke ortalamasına yakın olduğu, orta derecede gelişmiş illerden birisidir. Samsun ili iklim, toprak, deneyim ve topografya gibi doğal kaynakların üretime son derece elverişli olması nedeniyle sebzeçilik, meyvecilik, tarla bitkileri ve hayvancılık alt sektörlerinin gelişmesi için tarımsal cazibe merkezidir. Bugüne kadar geline süreçte, gerek Bakanlığımızın ortaya koyduğu vizyon ve desteklemeler kapsamında gerekse yerel kaynaklardan sağlanan desteklerle önemli gelişmeler yaşanmış ve yaşanmaktadır.

Ülkemizde ve ilimizde geline noktada bireysel üretimden ziyade geniş alanlarda üretim yapma temelinde çalışmalar yoğunlaştırılmaktadır. İl Müdürlüğü olarak ilimiz tarımında yaşanan rutin sorunların çözümü yanında yeni üretim tekniklerine uygun çalışmalara da ağırlık vermeye devam etmekteyiz. Özellikle İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Tarım konularında 2012 yılı içerisinde çalışmalarımızı devam ettirmekteyiz. Ülkemizdeki diğer sebze alanlarında aşırı sıcaklık gibi olumsuzluklardan dolayı üretim yapılamadığı zamanlarda Samsun Bölgesinde çevreyle ilgili avantajlar nedeniyle üretim devam etmektedir. Bu çevreyle ilgili üstünlükten yeterince pay alabilmek için mevcut yapının iyileştirilme çalışmaları başlatılmıştır. Bu bağlamda Globalgap sertifikalı sebze üretiminde Bafra İlçemiz yanında Çarşamba ilçemizde de mesafe almış bulunmaktayız. "İyi Tarımlar Çarşamba" sloganı ile yola çıkan Çarşamba Örtü altı Sebze Üreticileri Birliği, İl ve İlçe Müdürlüğümüzün katkılarıyla yoluna devam etmektedir.

İlimizde Biçerdöver Hasat Çalışmaları da artık başlamış bulunmaktadır. Geçmiş yıllarda İl Müdürlüğümüz ekiplerinin yapmış oldukları kontroller sonucunda, hasatta rastlanan dane kaybı son yıllarda minimize edilmiş; ilimiz ve ülke ekonomimiz oldukça önemli düzeyde kazanım sağlamıştır. Bu yıl da ekiplerimiz etkin bir şekilde çalışarak ilimiz çiftçilerinin yanında olmaya ve ekonomik kayıplarını azaltmaya yardımcı olacaklardır. Bu konuda ekiliş yapan çiftçilerimizin ve teknik elemanlarımızın duyarlı olması da başarının temel şartıdır.

Bu dönemde üzerinde duracağımız en önemli olaylardan birisi de ilimizde düzenlenen Samsun Fuarı'nın sponsoru olmamızdır. İlimiz ve ülkemizde tarımsal konularda uğraş gösteren tüm paydaşlarımızı bu fuara beklediğimizi belirtmek isterim. İl Müdürlüğü olarak da fuara en etkin bir şekilde katılım sağlamak için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Sözlerimi noktalarken bu vesileyle herkesin Samsun Tarım Fuarına katılım sağlamasını bekler, Samsun Tarımında yaşanacak olan gelişmelerin aynı zamanda ülke tarımına da bir katkı olacağına vurgu yapmak isterim.

Ürününüz bol ve bereketli olsun.

Kadir GÜVEN
İl Müdürü

www.samsuntarim.gov.tr

Kadın Çiftçimiz BÖLGE BİRİNCİSİ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Eğitim Yayın ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı tarafından düzenlenen "Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışması" 2012 Bölge Finallerinin üçüncüsü 25 Nisan 2012 tarihinde Kastamonu'da yapıldı. Samsun, Zonguldak, Bartın, Kastamonu, Sinop, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize İl Birincilerinin yarıştığı Bölge Finaline kamu kurum ve kuruluşlarından çok sayıda yetkili katıldı. Hayli çekişmeli geçen finalde, Samsun'dan katılan kadın çiftçimiz Ümran ERGİN birinci oldu. Yarışmada Ordu'dan yarışmaya katılan Mine AYDIN ikinci, Kastamonu'dan katılan Öznur KIRIK ise üçüncü oldu.

Bölge Finalinde konuşan Vali Erdoğan BEKTAŞ; "Bu yarışma öncelikle kadın kavramına, sonra da çiftçi kavramına vurgu yapıyor. Kadın konusu, ülkemizde gerçekten üzerinde durulması gereken ve çeşitli sorunları olan bir kavram. Bu sorunlara rağmen, bizim çiftçimiz ve çiftçilik hayatımız içinde kadın, aslında geçmişten beri önemli bir kavramdır. Bu çerçevede böyle bir programla konunun gündeme gelmiş olması, vurgulanmış olması, öncelenmiş olması gerçekten güzel bir gelişmedir" dedi.

Haziran ayında Çanakkale'de yapılması planlanan 2012 Yılı Türkiye Finaline katılacak Kadın Çiftçileri belirlemek üzere, tüm bölgelerde eş zamanlı Bölge Finaleri yapılmakta olup, bu bağlamda Karadeniz Bölgesi Finali 25 Nisan 2012 tarihinde Kastamonu İl'inde yapılmıştır. Kastamonu İl'inde yapılan "Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışması Bölge Finali" başta da belirtildiği üzere; Samsun, Zonguldak, Bartın, Kastamonu, Sinop, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize olmak üzere 9 ilin İl Birincilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Yarışmada ilimizi, Kavak İlçesinden Ümran ERGİN temsil etmiş olup, 15 asil soru sorulmuş ve bu 15 soru sonunda Samsun, Kastamonu ve Ordu illerinden katılan yarışmacılar

sorulardan 14'ünü doğru olarak cevaplandırmışlardır. Beraberlik nedeniyle, altın sorular sorularak; birinci, ikinci ve üçüncü gelen kadın çiftçilerimiz belirlenmiştir. Altın sorular sonunda, iki altın soruya da doğru cevap veren Kadın Çiftçimiz Ümran ERGİN 160 puanla birinci, Ordu İl'i yarışmacısı 150 puanla ikinci, Kastamonu İl'i yarışmacısı 140 puanla üçüncü olmuştur.

Bölge Finali'nde birinci gelen yarışmacımız Ümran ERGİN'e 3.000 TL, ikinci gelen yarışmacıya 2.000 TL, üçüncü gelen yarışmacıya 1.000 TL ve katılan diğer tüm yarışmacılara da 500 TL tutarında ödül verilmiştir. Bölge Birincilerinin katılacağı Türkiye Finalinde ise; ilk 3 dereceye giren yarışmacılardan, birinciye 6.000 TL, ikinciye 5.000 TL, üçüncüye 4.000 TL; dereceye giremeyen yarışmacılara da 500'er TL ödül verilecektir. Türkiye birincisi ve ikincisi olan yarışmacıların projelerine (aldıkları ödülleri yanı sıra) 50.000'er bin TL mali destek hibe olarak sağlanacaktır.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN; "2004 yılından beri yapılan Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışmasında ilk defa Bölge Birincisi olmuş bulunuyoruz. Bize bu mutluluğu yaşatan Kadın Çiftçimizi, kendilerine eğitim veren elemanlarımızla birlikte başarılarından dolayı tebrik ederken; Kadın Çiftçilerimize yönelik eğitim ve yayım faaliyetlerinin artarak devam edeceğini bu vesileyle söyleyebiliriz. Bizler Samsun olarak, kendilerinin Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışması Türkiye Finali'nde de Bölgemizi en iyi şekilde temsil edeceklerini düşünüyoruz. Bu anlamda Kadın Çiftçimiz Ümran ERGİN'e güvenimizin tam olduğunu bildirir, Çanakkale'de yapılacak Türkiye finallerinde kendisine şimdiden başarılar dilerim." dedi.

TÜRKİYE TOHUM GEN BANKASI FAALİYETLERİ

A. TAGEM PROJELERİ

1- TARLA BİTKİLERİ GENETİK KAYNAKLARININ MUHAFAZASI PROJESİ

Türkiye'de yetiştirilen tarla bitkileri genetik kaynakları materyali (yerel çeşitler/ köy popülasyonları, kültür bitkilerinin yabani akrabaları, doğada mevcut diğer yabani türler ve geçit formları), ıslah edilmiş/geliştirilmiş çeşitler ve bazı önemli karakterlere sahip ıslah hatları, nadir, endemik ve tehdit altındaki bitki türleri, yurt dışından introduksiyon yoluyla yurdumuza getirilen araştırma materyaline ait tohumlar ve bunlara ait herbaryum örnekleri bu projenin materyalini oluşturmaktadır.

Projenin başlangıcından günümüze kadar düzenlenen çeşitli projeli tohum toplama programları, yürütülen diğer projeler aracılığıyla toplanan materyal, Çayır Mera ve Zootekni Araştırma Enstitüsü stoklarından intikal eden materyal, Üniversiteler ile ortak yürütülen araştırma projeleri yolu ile sağlanan tohumlar, Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından emniyet yedeklemesi amacıyla gönderilen örnekler, Enstitümüzün Islah ve Genetik Bölümü ile Patoloji Bölümü tarafından çeşitli özellikleri bakımından saklanması isteği ile gönderilen materyal ve ICARDA materyali ile diğer kaynaklardan sağlananlarla birlikte gen bankasındaki materyal sayısı 27.417 adete ulaşmıştır.

Bitki Grubu	Tür Sayısı	Örnek Sayısı
Tahıllar	53	9025
Baklagil	20	548
Yem bitkileri	23	1200
Endüstri Bitkileri	9	623
Tıbbi ve Aromatik Bitkiler	10	255
Sebzeler	16	95
Diğer türler (Endemikler dahil)	45	469
Yedekleme Materyali	75	15202
TOPLAM	251	27.417

2011 yılında, birimimizde yürütülen çalışmalar şunlardır:

Aksaray, Nevşehir ve Niğde illerinde 25 adet yerel fiğ çeşidi toplanmıştır.

Çorum-Kayseri illerinden 76 adet yerel buğday çeşidi toplanmış ve bu çalışma kapsamında 40 çiftçi ile anket yapılmıştır.

1205 adet materyal aktif koleksiyon elde etme amacı ile üretilmiş ve morfolojik karakterizasyonları yapılmıştır.

4 farklı lokasyondan toplam 500 farklı bitki örneği toplanarak herbaryum örnekleri hazırlanmıştır. Böylece toplam herbaryum örneği sayısı 6000'i geçmiştir.

Yaklaşık 3500 materyal kurutulup paketlenmiş;

aktif ve baz koleksiyonlarına ayrılarak soğuk muhafaza odalarına yerleştirilmiştir.

929 adet materyal, araştırma projelerinde kullanılmak üzere araştırma kuruluşlarına verilmiştir.

1805 adet materyal aktif koleksiyon elde etmek amacıyla ekilmiştir.

Gen Bankasında yer alan mevcut materyalin ve çeşitli kurum ve üniversitelerden gelen tohumların canlılık testleri devam etmektedir.

2- BAZI YEREL MAKARNALIK BUĞDAY GENOTİPLERİNİN KURAKLIĞA TOLERANSI YÖNÜNDEN MORFOLOJİK KARAKTERİZASYONU, KALİTE ÖZELLİKLERİ VE SARI PAS HASTALIĞINA REAKSİYONLARI İLE BAZI ÇEŞİTLERİN MOLEKÜLER ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Bu projenin temel amacı Türkiye Tohum Gen Bankası stoklarında bulunan 12 ilden toplanmış 250 adet makarnalık yerel buğday çeşidinin morfolojik karakterizasyonunu yaparak, ex-situ muhafazasını gerçekleştirmek ve bitki ıslahında kullanılmak üzere seleksiyona tabi tutarak makarnalık sanayinin isteklerini karşılayabilecek, kuraklığa dayanıklı ve arzulanan kalitede makarnalık buğday çeşitlerinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktır. Planlanan projeyle makarnalık buğday köy çeşitlerinin (yerel çeşitlerin) hastalık ve kalite özelliklerinin belirlenmesinin yanı sıra morfolojik karakterizasyonları da yapılarak kuraklığa toleranslı/dayanıklı olduğu belirlenen genotipler, ileride yapılabilecek olan moleküler çalışmalara temel oluşturulmak amacı ile saklanacaktır.

Gerek diğer araştırma gruplarının araştırma, sonuç ve yorumları gerekse moleküler düzeyde araştırma, sonuç ve yorumları birlikte değerlendirilerek kuraklığa toleranslı/dayanıklı makarnalık buğdayları tanımlayabilecek ve moleküler düzeyde karakterizasyonunu yapacak bir DNA çipi üretilmesine temel oluşturacak çalışmalar amaçlanmıştır.

3- ANKARA İLİNDE TEHDİT ALTINDA BULUNAN ENDEMİK BİTKİ TÜRLERİNİN EX SİTU MUHAFAZASI

Bu çalışmada, Ankara'da yayılış gösteren, öncelikli koruma kategorilerine sahip (CR, EN ve VU) bitkilerin ve bunların tohumlarının toplanması amaçlanmaktadır. Herbaryum kayıtlarından ve önceki flora çalışmalarından elde edilen bilgilere göre hedef türlerin lokasyonları belirlenecek ve arazi çalışması için bir harita ve takvim oluşturulacaktır. Toplanan tohumlar Türkiye Tohum Gen Bankası'nda (TTGB) soğuk muhafaza odalarında, bitki örnekleri ise yine TTGB'nin herbaryumunda muhafaza edilecektir. Ayrıca, bu çalışma kapsamında nadir ve endemik bitki türlerinin yaprak ve tohumundan DNA izolasyonu yapılarak muhafaza altına alınacaktır. Böylece, TTGB bünyesinde endemik ve tehdit altındaki bitkilere ait herbaryum, tohum ve DNA koleksiyonlarının oluşturulması hedeflenmektedir.

4- EĞRİOVA YAYLASI (BEYPAZARI-ANKARA) ÜZERİNE FLORİSTİK BİR ÇALIŞMA

Projenin amacı Beypazarı/ Eğriova yaylasının florasını belirleyerek Türkiye Tohum Gen Bankası Herbaryum'una materyal sağlamaktır. Bu bölgeye 2013-2015 yıllarında Şubat-Ekim ayları arasında periyodik arazi çalışmaları düzenlenecektir. Bitkilerin bulundukları alanların coğrafik durumları, toplayıcı isimleri, toplanma tarihi, koordinatları (GPS ile) kaydedilecek ve bitkiler habitatlarında fotoğraflanacaktır. Toplanan bitkiler herbaryum materyali olacak şekilde hazırlanacak ve taksonomik tanımlanması yapıldıktan sonra Türkiye Tohum Gen Bankası Herbaryum'unda muhafaza edilecektir. Bu proje ile çalışma alanının florasının ortaya çıkarılması, yeni taksonların ve endemik türlerin belirlenmesi sağlanacaktır. Alana yakın bölgelerde bugüne kadar yapılan çalışmalarla karşılaştırma yapılarak floristik benzerlikler ve farklılıkların ortaya koyulması ile Ankara ili florasına katkıda bulunmak hedeflenmektedir. Yapılan literatür taramalarında Eğriova Yaylası'nda yapılmış herhangi bir flora çalışmasına rastlanmamıştır. 2011 yılında Haziran ve Temmuz aylarında 3 defa araziye çıkılmış ve 243 bitki toplanmıştır.

5- ANKARA İLİNDE YEREL AYAŞ DOMATES

TOHUMLUĞUNUN TOPLANMASI VE MUHAFAZASI

Bu çalışmada Ankara'da sebzeçiliğin yoğun olarak yapıldığı Ayaş ilçesinin köylerinde kaybolmaya yüz tutmuş yerel Ayaş domates tohumluğunun toplanması ve Türkiye Tohum Gen Bankasında muhafazası amaçlanmaktadır. Projede Ankara ili Ayaş ilçesine bağlı köylerde ekim ve hasat zamanlarında olmak üzere 2'şer kez anket ve survey çalışması yürütülecektir. Toplanan tohumlar canlılık testlerinden geçirilerek Türkiye Tohum Gen Bankası'nda -18 °C'de muhafaza altına alınacaktır. Proje akabinde muhafaza altına alınan tohumların üretimi, çoğaltımı ve karakterizasyonuna ilişkin yeni projeler oluşturulacaktır.

B. TÜBİTAK PROJELERİ

1- ARPA KÖY ÇEŞİTLERİ VE YABANİ ARPA (HORDEUM SPONTANEUM) POPÜLASYONLARININ ARPA YAPRAK LEKESİ VE AĞBENEK HASTALIKLARINA KARŞI REAKSİYONLARI BAKIMINDAN TANIMLANMASI, ARPA YAPRAK LEKESİ VE AĞBENEK HASTALIK ETMENLERİNİN PATOTİPLERİNİN BELİRLENMESİ

Bu çalışma kapsamında İç Anadolu Bölgesinde (Ankara, Eskişehir, Konya, Kırıkkale, Sivas, Kayseri, Çankırı, Kırşehir, Yozgat illeri) arpa tarlalarını incelemek

amacıyla bir survey düzenlenecektir. Survey sonucunda arpa yaprak lekesi ve ağ benek hastalığı ile enfekteli yaprak örnekleri toplanacaktır. Bu örneklerden tek spor izolasyonları yapılacak olup saf izolatlar elde edilecek ve ırk ayırıcı setler kullanılarak patotipler belirlenecektir. Patotiplerin belirlenmesinden sonra Güney ve Batı Anadolu bölgesinde düzenlenecek surveye toplanacak olan ve Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü gen bankasında şu anda mevcut olan yabani arpalardan H. spontaneum örnekleri ile köy çeşitlerinin arpa yaprak lekesi ve ağbenek hastalıklarının seçilen 6 yaygın/ virulent patotipine karşı tepkileri belirlenecektir. Elde edilen sonuçlar ıslahçılar tarafından ıslah çalışmalarında ebeveyn olarak kullanılarak hat veya çeşitlerin geliştirilmesinde değerlendirilebileceği gibi aynı zamanda hastalıklara dayanıklı üstün özelliklerdeki çeşitler elde edilebilmesi için ön materyal temin edilmiş olacaktır.

"BALIN SAHTESİ OLMAZ, İNSANIN SAHTESİ OLUR"

Rasim KAPLAN

Samsun İli Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanı

Son günlerde bazı olumsuz haberlerle gündeme gelen bal, aslında yaşamak için elzem gıdalardan biri ve Yaradan'ın insanlara sunmuş olduğu eşsiz bir hazine. İşin içinde üreticisi var, tüketicisi var. Bunlara hizmet veren çeşitli kurum ve kuruluşlarla ve bunların türlü sıkıntıları var. Tabii, diğer yanda da bal tacirleri var. Biz de, son günlerde fazlaca gündeme gelen konuyu biraz daha derinine işlemek ve tüketicide hasıl olan tereddütleri gidermek için Samsun İli Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanı Sayın Rasim Kaplan'ı makamında ziyaret ederek, konu meraklıları için kendisinden bilgi aldık.

Soru: Arıcılar Birliği tam olarak ne gibi faaliyetlerde bulunur ve neler yapar?

Cevap: Biz burada arı malzemesi satarken, insanlar bu işlerin ticaretini yaptığımızı düşünebiliyorlar. Ama elbette hayır, biz burada ticaret yapmıyoruz, arıcılık malzemeleri ve arı ürünlerinde piyasada rayiç bedelinin üzerinde satışlar yapılmasını diye çaba gösteriyoruz. Aslında bir nevi; arı üreticisi ve tüketicisi lehine piyasada denge sağlıyoruz. Bu konuda yönetmeliğimiz de; bizim arıcılık malzemeleri alıp satma ve dolayısıyla tedarik yoluyla üreticiye yardımcı olmamız hususunu öngörüyor. Fakat biz bunun ötesine geçerek bu piyasadaki haksız rekabeti de önleme gibi bir misyon ve vicdani yükümlülüğü de önemsiyoruz. Çünkü arıcılar öyle çok büyük paralarla sahip insanlar değil ve aslında çok büyük fedakarlık ve mağduriyetlerle birlikte bu işi yürütüyorlar.

Soru: Zor çalışma şartlarını biraz daha açabilir miyiz, arıcıların çalışma alanlarındaki güçlükleri nelerdir?

Cevap: Mesela siz düşünün; akşam evinizde otururken 5 dakikalığına bile olsa elektrik yada suyun olmadığını; yani aydınlanamadığınızı, televizyon, buzdolabı, fırın, ocak gibi hayatın vazgeçilmezlerini çalıştıramadığınızı, ısınamadığınızı, uygun su bulamadığınızı ve hatta yorucu bir günün ardından duş imkanından bile yoksun kaldığınızı... İşte arıcılıkla uğraşan insanlar bu şartlarda üretim yapan ve hayatının bir bölümünü bu şartlarda yürütmeye çalışan insanlardır. Dolayısıyla da gerek emeği ve gerekse de parası, bizim gözümüzde gerçekten kıymetli insanlar ve parayı çoğumuzdan zor kazanıyorlar. Ve düşünün bu şartlarda çalışacaksınız, şansınız yaver gidip mesele çıkmadan arıdan bal alacaksınız, mümkün olursa en azından ederine satacaksınız ve en sonunda bir para kazanacaksınız. İşte bu yüzden biz çoğunlukla piyasadaki bir çok yerin altında satma pahasına ve ticari kaygı gütmeksizin arıcıya malzeme temininde yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Soru: Samsun'da halkın bal tüketimi ve bu ürüne bakışı ne durumda? Son günlerdeki şaibeler tüketiciyi olumsuz yönde etkilemiş görünüyor mu?

Cevap: Geçen sene bir kampanya ve tanıtım faaliyetine başladık. Bu çerçevede, Samsun İli Arı Yetiştiricileri Birliği olarak okullarda küçük kavanozlarda

bal dağıtmak, polen propolis gibi bal ürünleri tanıtımıyla birlikte, balın yararları konusunda halkı aydınlatmak gibi bir dizi işe el attık. Amacımız, her gün reklamlarda boy gösteren bunca zararlı ve tatlı gıda arasında, çocuklarımızın ve yediden yetmişe tüm halkımızın bal konusundaki farkındalığını artırmak ve bu değerli ürünün artılarından neslin azami faydalanmasını sağlamaktır. Ama gelin görelim ki son günlerde televizyon kanallarında yapılan çeşitli bal satışları ve bunlar üzerine dillendirilen şaibeler sonucunda, tüketicide baldan bir uzaklaşma, soğuma ve güvensizlik doğdu diyebiliriz. Neyse ki Bakanlığımız konuya el attı ve ihtiyaca cevap veren mevzuatlara dayandırılmış sıkı denetimler gündeme geldi. Bakanlığımızın bazı sahte ürün ve firmaları ifşa etmesiyle birlikte, halk yüzünü yeniden bala dönmeye başladı diyebiliriz. Dolayısıyla da bizim de Birlik olarak arzumuz kontrol ve denetimlerin sürmesi, bu alandaki haksız rekabetin bu yolla mümkün olduğunca önüne geçilmesidir.

Soru: Arıcılıkla ilgili teşvik ve desteklemelere gelecek olursak, neler söylemek istersiniz; şimdiye kadar yapılanlar ve hala yapılabilecekler hususunda?

Cevap: Arıcılık desteklemelerine gelince, aslında diyebiliriz ki Cumhuriyet tarihinde ilk kez bir hükümet tarımı bu kadar desteklemiş ve ihyayetmiştir. Hükümet tarımın her alanında olduğu gibi, arıcılık alanında da mevcut desteklemeleri artırmıştır. Önceki durumda, ana arı başına yapılan desteklemeler (usulsüzlüklere sebebiyet vermesi bakımından), kovan başına desteklemeye çıkarılmış ve kısa bir zaman içinde 5 TL den 7 TL'ye kadar yükseltilmiştir. Ancak halen yeterli olduğunu söylemek zor. Zira arıcılığa elverişli alanlar, aynı zamanda hayvancılık için de uygun olması ve üretici açısından küçükbaş hayvan başına 10 TL olan desteğin, kovan başına 7 TL olan arıcılık desteğinden daha cazip görünmesi sebebiyle konunun daha az tercihi karşımıza çıkmaktadır. Ancak burada en önemli husus, arıyla çiçeğin arasındaki engelin kaldırılmasıdır. "Bunlar ne gibi engeller?" diyorsanız, aslında bürokratik engeller. Örneğin bugün buradan Erzurum'a giden bir arıcının bir kere kiminle muhatap olacağı belirsiz. Yer sahibiyse anlaşsa, muhtarla sorun çıkabiliyor. Muhtarla anlaşılıp, ilgili Tarım İl- İlçe Müdürlüklerinden de izin alınsa bile, yöreden herhangi bir vatandaş itiraz eder ve şikayette bulunursa derhal

şikayet dikkate alınıp kişinin bölgedeki arıcılık faaliyetleri sona erdiriliyor. Mesela Haziran 15'de yaylada şikayet var diye, jandarma bile gelip müdahale edebiliyor; yani bir seçenek daha yok. Halbuki bu süreç o kadar zor ki, şikayetlerin sebebinin geçerli olup olmadığı irdelenmeden "kaşında kara var" sebepli olduğunda, arıcı zor durumda kalıyor. Halbuki arıcılık yönetmeliği var, şikayetler daha usule uygun olabilir. İşte başta bahsettiğimiz "arı ile çiçeğin arasındaki engelleri kaldırmak"tan kastımız bu engeller ve benzeri güçlüklerdir.

Soru: Benzer sıkıntıları Samsun Arıcıları olarak yaşadığınız oluyor mu?

Cevap: Hayır; bizim, açık konuşmak gerekirse Samsun Arıcıları olarak Tarım İl ve İlçe Müdürlükleriyle benzer bir sıkıntımız yok. Biz İl Müdürlüğü ilgili birimine şikayetlerimizi bildiriyoruz, konu sorumlusu arkadaşlar yardımcı oluyorlar. Mesela geçtiğimiz senelerde Samsun Merkezde 4 Eğitim Çalışması yaptık ve toplantıların bitiminde ben şunu söyledim; "Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğünün bu toplantılara katılmasını; ben bir kurumun çiftçisiyle, üreticisiyle yani tabanıyla barışık olası şeklinde yorumluyorum. Bir kurum- kuruluş kendi tabanıyla kopuksa orada başarıdan söz edilemez; ama nerede işbirliği, karşılıklı iletişim ve entegrasyon varsa başarı oradadır ve Samsun Arı Üreticileri Birliği olarak benim ve bizim Samsun İl Müdürlüğümüzle algıladığımız tam da budur." Eğer bu kurum arıcılık alanında olduğu gibi, diğer her alanda bu işbirliği ve çalışma kolaylığını gösteriyorsa tebrik etmek lazım. Zaten biz de aslında Birlik olarak bir nevi Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü işlerini yürütüyoruz diyebiliriz, yani aslında çalışmalar iç içe ve ayrı düşünmek mümkün değil.

Soru: Peki şu anda Samsun'da Arıcılık ne durumdadır, arıcıların eksik olduğu alanlar ve bu eksiklerin giderilmesiyle ilgili faaliyetler nelerdir?

Cevap: Samsun Arıcılığı son yıllarda büyük mesafe kat etmiştir ve diyebiliriz ki Başkanlık dönemimizde ilk defa yaylaya giden Başkan olarak anılmışızdır. Biz üreticiyle yakınlaşmayı, sorunlarını yerinde görmeyi ve çeşitli zamanlarda onların sofrasına oturup daha samimi ortamda dertlerini dinlemeyi alışkanlık edindik. Ancak dönemimizde öne çıkarmaya çalıştığımız ve bu alanda en eksik bulduğumuz konu aslında "Eğitim" konusudur. Biz de bu eksikliği görerek konuyu ciddiyetle ele alma gereği duyduk. Eğitimlerde üreticilerin tümünü ile merkeze toplamakansa; kendimiz bizzat ilçelere gidip, onların da köylerinden ilçelere gelmeleri suretiyle bir araya gelmeyi ve bu şekilde eğitimi onlara götürebilme yolunu seçtik. Üniversiteden ilgili akademisyenlerimiz, İl Müdürlüğümüzden uzman arkadaşlarımız ve yine Üniversiteden Arı Hastalıkları Uzmanlarımız da bu eğitimlerde görev yapıyorlar. Aslında bu hastalıklar konusu oldukça mühim, mesela kişi arıcı ama belli başlı hastalıklar dışında örneğin bir virüsten haberi olmayabiliyor. Bu kurslarda hem "Verimlilik" hem de "Yetiştiricilik" konularını ele alıyoruz. Yine Merkezde verdiğimiz kurslar içinde "Polen" in toplanması, kurutulması ve hazırlanması ile arıcıların katma değeri daha büyük olan ve daha çok kazanacakları diğer arıcılık ürünlerine yönelmesini sağlamaya çalışıyoruz. Kısacası bu sene ciddi anlamda bir eğitim çalışması yapacağız. İster Birliğimiz üyesi olsun, ister olmasın Arıcılıkla ilgilenen

herkes bu kurslara gelip eğitim alabilecek.

Soru: Bal konusunda tüketiciye "güvenilirlik" açısından ne tür tavsiyelerde bulunabilirsiniz? Nereleden bal alınabilir, petek yada süzme bal arasındaki fark nedir?

Cevap: Birliğimizde iki tür ve kalitede ürün satılıyor. Birinci kalite ürünlerimizde hiçbir şekilde şeker katkısı yok; ikinci kalite ürünlerimizde ise Türk Gıda Kodeksinin izin verdiği ölçüde şeker ilaveli ballarımız var. Ama tabii buradaki "şeker"den kastımız, piyasadaki sahte balları gündeme getiren "ticari glikoz" dediğimiz yapay tatlandırıcılar değil. Aslında balın sahtesi olmaz, insanın sahtesi olur derim ben her zaman. Balın sahte yada gerçek olduğunu anlama yöntemlerini gelince; öyle bal üreticileri var ki balı sadece tadarak, hangi yöreden yada hangi çiçeğin ağırlıklı olduğu bir meradan elde edilmiş olduğunu anlayabilir. Aslında en iyi bal Birliklerden alınan baldır. Gerekli denetimleri yapılmış ve meşru bir zeminde, mütevazı üreticinin ürettiği, ticari kaygıları afaki olmayan baldır. Aslında üreticinin yanlış yapma gibi bir şansı da yoktur, onun reklam vs. gibi imkanları olmadığı için; tek şansının, pazar ve piyasasının güvenilirliğiyle elde edilmiş kendi çevresi olduğunu bilir ve bunu tehlikeye atmaz. Petek ve süzme bal arasında aslında büyük farklar yoktur, dolayısıyla da ilk anda birinin diğerine her hangi bir üstünlüğünden bahsetmek mümkün olmaz. Ama bu ikisi arasındaki tercih, tamamen damak zevkine göre değişir, yani tamamen alışkanlık meselesi. Bunlarla bitmiyor tercihler zaten; diğer arı ürünlerinden propolis, polen ve arı sütü ve arı zehri gibi ürünler de var ki, Tarım ve Gıda Fuarlarına katılarak halka buralarda ve başka platformlarda polen, bal dağıtımları suretiyle tanıtımlarını zaman zaman yaptık.

Soru: Son olarak bundan sonrası için yapmak istedikleriniz ve düşünceleriniz nelerdir?

Cevap: Kişisel olarak fikrim; bir gün eğer buraya yardımcı olamayacak duruma gelirim ben bu işi bırakırım. Ama bırakırken de öyle herkese bırakmam; buranın yöneticiliğine aday olacak kişide vicdan ve üreticiyle bütünleşme görmek isterim. Vicdan olduğu zaman zaten ben, kendi çocuğuma yediremeyeceğim kalıntılı bir balı, başkasının çocuğuna da veremem. Bizim çalışmalarımızda; hem üretici ve hem de tüketicinin güveninin kazanılması ve kazanılmış güveni kaybetmemek esas. Zira bu güveni kaybettiğinizde, ürününüzle ilgili pazarınızı kendiniz bitirirsiniz. Burada bulunduğum sürece de ben en iyi hizmeti sunma gayreti içinde olacağım. Mesela bir "Bal evi" projesi var kafamda; nezh bir ortamda ballı- polenli kahvaltınızı ediyorsunuz. Tatığınız ürünleri satın alabileceğiniz bu mekanda, alt katta da arıcılık malzemeleri satılacak. Makul fiyata ve güvenilir hizmetin sunulacağı bu satış noktasında insanlar gerekirse bilgi de edinebilecekler. Ama şimdilik bu düşünce bir proje olmaktan öteye gidemedi, yeterli destek ve katkıyı bulduğumuzda hayata geçireceğiz inşallah. Sözlerimi bitirirken, sorun ve faaliyet alanlarımızı dile getirme imkanı için teşekkür ediyorum.

Samsun Arıcılar Birliği Başkanı Sayın Rasim Kaplan'a biz de verdiği bilgilerden dolayı teşekkür ediyor ve bir gün hayalindeki "Bal evi"nde hizmet verdiği Samsun'lularla bir araya gelmesini diliyoruz...

Söyleşi: Hatice OLGUN

Cahit ÖZTÜRK

Ziraat Yüksek Mühendisi

Alata Bahçe Kült. Araşt. İst. Erdemli/ Mersin

Ülkemiz 5.5 milyon adet koloni varlığı ve 80 bin ton bal üretimi ile önemli bir arıcılık potansiyeline sahiptir. Florası ve ikliminin arıcılığa çok uygun olmasına karşılık arı hastalık ve zararlılarının yaygın olması, teknik bilgi eksikliği, organizasyon yetersizliği gibi birçok önemli etkenler nedeniyle koloni başına bal ve diğer arı ürünleri veriminde, arıcılıkta gelişme kaydeden ülkelere oranla önemli düzeyde kayıp söz konusudur. Bu verim kaybına ek olarak arı ürünlerinin tüketim düzeyinin ve kullanım bilincinin de aynı ülkelerle nitelik ve nicelik bakımından çok farklı bir yapı net bir şekilde görülmektedir.

Gerek dünyada gerekse ülkemizde her geçen gün yaygınlaşan bir tarımsal uğraş olan arıcılık yeni ürünlerle de dikkat çekmektedir. Her ne kadar yurt dışında arıcılık ürünlerine olan ilgi ülkemizdeki ile kıyaslanamayacak derecede fazla ise de internet ağı ile sınır tanımayan bilgi iletişimi ve ekonomik ilişkilerin artması sayesinde ülkemizde de arı ürünlerinin çeşitliliği ve farklı amaçla kullanılabilirliği gündeme gelmektedir. Eskiden bala dayalı olarak yapılan arıcılığımız gün geçtikçe kabuk değiştirmekte, polen ve arısütü başta olmak üzere yeni ürünlerin üretimine yavaş yavaş başlanmaktadır. Bu üretime paralel olarak da halkımızın tüketim tercihlerinde de değişiklik görülmektedir.

Yurt dışında arıcılık ürünlerinin tüketimi konusunda hayli mesafe alınmış olmakla birlikte asıl dikkat çekici husus bu ülkelerde tamamen arı ürünlerine dayalı olarak çeşitli hastalıkların tedavisinin yapılmasıdır. Hatta bu olay o kadar gelişmiştir ki Apiterapi adıyla bilinen tedavi yöntemleri doğmasına yol açmış, bu konuda çeşitli ulusal ve uluslararası kongreler, sempozyumlar düzenlenmektedir. Ülkemiz ise bu konuma daha gelmemiş olmakla birlikte genelde arı ürünleri kulaktan dolma bilgilerle ve yetkili kişiler tarafından değil de tamamen bu işi ticari olarak yapan arıcı veya umut tacirleri tarafından yapılmaktadır. Bu sebepten dolayı arı ürünlerini çeşitli hastalıkların sağaltımında kullanacak olan insanların bu konuda yazılmış olan çeşitli bilimsel kaynaklardan yararlanmaları yerinde bir davranış olacaktır.

ARİ ÜRÜNLERİ İLE TEDAVİ: APİTERAPİ

Bugün birçok Amerika, Avrupa ve Asya ülkesinde 1970 yılından bu güne kadar tüm arı ürünlerinin üretimi ve tüketimi konusunda üretici ve tüketici yeterli bilince ulaşmış, arıcılık önemli bir tarım sektörü durumuna getirilmiştir. Arıcılığın ülkemizde büyük bir tarımsal potansiyeli bulunmasına karşılık, arı ürünlerinin üretimi ve tüketimi konusundaki çeşitliliğin değerlendirilememesi oldukça büyük bir ekonomik kayıp olarak karşımıza çıkmaktadır. ABD, Çin, Japonya, Yeni Zelanda, Polonya, Macaristan, Rusya başta olmak üzere birçok ülkede tüm arı ürünleri beslenme amaçlı tüketimleri yanında çeşitli hastalıkların tedavi ve iyileştirilmesinde, gıda, kozmetik ve içki endüstrilerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu konuda arı ürünleri doğal ürünlere dönüş düşüncesine paralel olarak pazardaki payını her geçen gün artırmaktadır. Bal arılarının doğadan toplayarak oluşturdukları arı ürünlerinin tıbbi kullanımı olan 'apiterapi' dünyanın hemen her yöresinde uygulama alanı bulurken, ülkemizde üretim düzeyi konusunda istatistiklere girmeyen polen, arı sütü, arı zehiri, propolis gibi arı ürünlerinin bu yönde kullanımında da ciddi gelişmelerin yaşanması söz konusu değildir. Ülkemizde her ne kadar geleneksel olarak bal bir ilaç veya destek ürünü olarak kullanılmakta olsa da, genel anlamda arı ürünlerinin tüketiminde temel amaç beslenme olmaktan ileri gidemediği gibi olay ürün bazında değerlendirildiğinde bal dışında diğer arı ürünlerinin, üretim, tüketim ve ticari kullanım teknikleri yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle üretici, tüketici ve bu sektörde yatırım yapmayı düşünen girişimcilerin bu konularda bilinçlendirilmesi ve potansiyelin belirlenmesi üzerinde önemle durulması gerekmektedir.

Amerika Apiterapi Birliği, çeşitli arı ürünleri ile ekzema, siğil, larenjit, uçuklar, romatoid artrit, hipertansiyon, astım, iştme kaybı, depresyon, adet ağrıları ve kan şekeri azalması başta olmak üzere pek çok hastalığın sağaltımının mümkün olduğunu belirtmektedir. Bu tedavi yelpazesi yapılan çalışmalarla her geçen gün genişlemekte ve yapılan denemeler sonucu yeni hastalıklara karşı arı ürünlerinin kullanımı yaygınlaşmaktadır. Uzakdoğu, Avrupa ve ABD başta olmak üzere bir çok ülkede arı ürünlerinin hastalık sağaltımında kullanımı konusunda pek çok bilimsel çalışma yapılmasına rağmen ülkemizde bu konuda birkaç temel çalışma dışında yeterli düzeyde çalışma henüz yapılmamaktadır. Özellikle tıp fakültelerinde bu tip çalışmaların başlatılması ile her geçen gün artan doğal yollarla yaşam sürme ve tedavi olma sürecine olumlu katkıda bulunacak ve alternatif tıp olarak adlandırılan tıp dalına ivme kazandıracaktır.

Recep KIRBAŞ

Ziraat Yüksek Mühendisi/ İktisatçı

Kırsal Kalk. ve Örgütlenme Şub. Müdürü

Birleşmiş Milletler kooperatifçiliğe dünyanın ilgisini çekmek ve bu konuda farkındalığı arttırmak amacıyla 2012 yılını Dünya Kooperatifçilik yılı olarak ilan etmiş ve bu yılın tüm üye ülkelerde kutlanmasına karar verilmiştir. Bu nedenle Kooperatifçilik bilincinin oluşturulması ve geliştirilmesi, Kooperatiflerin yerel ve küresel sorunların çözümünde katkılarının artırılması amacıyla tüm dünyada etkinlikler yapılmaktadır. Ülkemizde de değişik ortamlarda konu ele alınarak işlenmektedir.

Kooperatifçilik bugün bütün dünyada ve özellikle de ekonomik olarak gelişmiş demokratik ve çağdaş batı ülkelerinde büyük gelişme göstermiştir. Ülkemizde 2011 yılı sonu itibarıyla 84.232 kooperatif bulunmaktadır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görev ve sorumluluk alanında faaliyet gösteren 27 ayrı türdeki kooperatifin 13 bini tarımsal amaçlı, 71 bini ise tarım dışı amaçlarla kurulmuştur. Bu kooperatiflerimizin 8 milyonu aşkın ortağı bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler'in tahminine göre dünyada 750 binden fazla kooperatif mevcut olup 1 milyarın üzerinde kişi de bu kooperatiflere ortak bulunmaktadır.

Kooperatifler gelişmiş ülkelerin bugünkü iktisadi, kültürel, sosyal ve siyasi amaçlarına ulaşmasında ve toplumların kalkınmasında önemli roller oynamıştır. Almanya ve ABD'de her 4 kişiden biri, Kanada ve Norveç'de her 3 kişiden biri kooperatif ortağı olarak bulunmaktadır. Gelişmiş ülkelerde belirli alanlarda değil ekonominin tüm katmanlarında bankacılıktan sigortacılığa, bilgi yönetimlerinden üretimle ilgili sektörlerde çok ciddi kooperatifler kurulmuştur. Yapılan faaliyetler arasında et, süt, çiçek, hububat, yaş meyve ve sebze, zeytinyağı üretim ve pazarlanması, kredi ve bankacılık hizmetleri sayılabilir. Hollanda'da kooperatiflerin tarım pazarındaki payı % 90'lar seviyesindeyken ülkemizde bu oran % 2'ler seviyesindedir.

Kooperatifçilik "Birlikten kuvvet doğar" atasözümüzde de belirtildiği gibi önemli bir güç odağı ve iktisadi faaliyetler için bir baskı aracıdır. Tarımda yapısal politikaların belirlenmesinde çok önemli görevler üstlenerek katma değer yaratmaktadırlar. Ekonomik teori açısından kooperatifleri gerekli kılan en önemli neden

2012 DÜNYA KOOPERATİFÇİLİK YILI

bölüşümde görülen sıkıntılardır. Yani sorun üretmek ve üretileni adil bir şekilde paylaşmaktır. Ekonominin sağlıklı çalışması açısından toplam gelirlerle toplam harcamaların eşit düzeyde olması gerekir. Aksi takdirde ekonomik krizler kaçınılmaz olacaktır. Kooperatiflerin faydalarına baktığımızda;

"Kooperatifler birer demokratik kuruluştur. Seçimle göreve gelme ve ortaklara hizmet sunma noktasında en güzel örneklerdir..

"Kooperatifçilik gelir dağılımından zarar görenlerin bu zararları etkisiz hale getirmede denge oluşturan bir teşekküldür.

"Kooperatif bünyesinde yapılacak yatırımlarla işsizlik sorununa da çözüm bulmak mümkün olabilecek ve ayrıca sosyal sorumluluk bilinciyle çevre sorunlarına duyarlı olunacak ve çevre korunabilecektir.

"Kooperatifler ortaklarına ucuz ve kaliteli mal sağlamayı amaç edinirler. Küçük tasarrufları büyük yatırımlara dönüştürürler.

"Tüzel kişiliğe sahip olup gerçek veya kamu tarafından kurulabilirler.

Türk tarımında sorunların üreticilerden kaynaklandığı düşünülmekte ve çözümler üreticiler ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından beklenmektedir. Hâlbuki sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara çözüm üretilmesi için sadece Bakanlık ile üretici değil, ticaret, sanayi, üniversite ve ilgili sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapılmalıdır. Türkiye anayasalarında tarımsal örgütlenme özellikle kooperatifliğin teşvik edilip destekleneceği açıkça düzenlendiği halde, Türkiye'de izlenen politikalar gerçek bir kooperatifliğin oluşmasını sağlayamamıştır. Örgütlenme ve kooperatifçilik hareketinin güçlü ve etkin hale getirilmesi, örgütlenme ve kooperatif bilincinin gelişmesine ve özellikle üreticilerin bu konuyu inanarak benimsemelerine bağlıdır.

Ayrıca, tarımsal örgütlerin günlük politikalardan etkilenmeyen güvenli finansman kaynaklarına sahip olması gerekmektedir. Bu sorunun çözümü için atılacak ilk adım dağınıklıktan kurtulmuş güçlü bir çiftçi örgütlenmesidir. Devlet tarafından yapılan destekleme ödemeleri mutlaka örgütler aracılığıyla yapılmalıdır. Üretici örgütlerinin birtakım giderleri devlet tarafından sübvansede edilerek dolaylı yoldan üretici desteklenmelidir. Vergilendirme konusundaki birtakım muafiyetlerle ve iadelerle örgütlere gelir sağlanabilir.

Sonuç olarak; gelişmiş çağdaş ve sosyal bir ülke olmanın yolu örgütlü bir toplum olmaktan geçmektedir. Aile işletmelerini koruyup yaşatmak ancak kooperatif ve benzeri örgütlenmelerle mümkündür. Üreticilerin tek çıkış yolunun birlikte hareket etmekten geçtiğini bilmeleri, mesleki ve ekonomik örgütlerine sahip çıkmaları önem taşımaktadır. İmece ve Ahilik gibi birliktelikler sebebiyle birçok ülkeye göre uzun bir kooperatifçilik geçmişi ve deneyimi olan ülkemizde özellikle tarımsal sorunların çözümünde kooperatifliğin gücünden yararlanmalıyız.

Kemal NAİR / Kooperatif Başkanı

Fener Köyü ve Sahilkent Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı, aynı zamanda Fener Köyü Muhtarı ve Kızılırmak Havzası Sulama Birliği Başkanı gibi birçok farklı unvanların sahibi, çok yönlü ve çalışkan bir emekli Emniyet mensubu olan Kemal Nair ile bu söyleşiyi gerçekleştirmek üzere önceden randevulaştığımız günde Bafra Fener Köyü'ne ulaşıyoruz. Güler yüzle karşılıyor Başkanımız ve biraz soluklanmamızın ardından kooperatif binasını gezdiriyor bize; hevesle anlatıyor yaptıklarını, işi ne kadar benimsemiş olduğunu, daha söyleşiye başlamadan anlıyoruz. Cana yakın eşi ve kooperatif çalışanlarıyla karşılaşılıyor daha sonra. Sitem ediyor eşi; "o kadar iyi şeyler yapılıyor, daha bir televizyona, bir gazeteye çıkarmadılar bizi" diyor kendi söyleme biçimiyle. Şimdi televizyonların da, gazetelerin de haber değeri olmayan bir dolu gelişmeye geniş yerler vermesine karşın, bu gibi iyi şeyleri hiç duyurmamalarından hareketle sitemlerine hak veriyoruz bizde. Ve "inşallah, biz haber yapacağız" diyoruz. Ahırları geziyoruz ardından, hayvanlara maddi beklentilerle değil, yürekten bağlandıklarını ve başarıyı böyle yakaladıklarına şahit oluyoruz. Öyle ya yeni doğmuş buzağılara ad koyar Anadolu insanı, eliyle besler biliyoruz ve burada da farkısını görmüyoruz. Zaten kendilerine bu işin liyakatini verenler denetimlerini yapmışlar, ve şartları beğenmişler ki.. Biz haydi haydi beğeniyoruz. Ve işte Muhtarımız ve aynı zamanda Kooperatif Başkanımızla yaptığımız söyleşiyi sizler için; onların "lütfen duyurulsun" sitemlerine istinaden ve başkalarına emsal teşkil etmesi babında sunuyoruz;

Soru: Kooperatifinizin kuruluş öyküsünü bize kısaca anlatır mısınız?

Cevap: Fener Köyü Muhtarı olduktan sonra ki zaten daha öncesinde de Ziraat Odası Başkan Yardımcılığı görevim sebebiyle bu faaliyetlerin içinde bulunup, pek çok insanla tanıştım. Hala da tanırım. Muhtarlığa başladığım dönemde çocukluk ve gençlik yıllarımdan beri iyi tanıdığım, şimdiki Ziraat Odası Başkanımız Sait Karagöl'ün de yönlendirmesi ve teşvikiyle bu kooperatifi kurduk. Daha önce Adaköy ve Çevreköy Kooperatifine bağlıyken oradan ayrılarak şimdiki kooperatifimiz olan Fener ve Sahilkent Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ni kurduk. 2006 yılında kurduğumuz kooperatifimizde şu anda 140 adet ortağımız mevcut.

BİR BAŞARI HİKAYESİ

Bafra/ Fener- Sahilkent Köyü Kooperatifi

Diyebilirim ki kooperatifimizin kuruluşunda buradaki arkadaşlarımız dışında, İl Tarım Müdürlüğümüzdeki başta Şube Müdürümüz olmak üzere, Destekleme Şubesi teknik elemanları da bizlere çok yardımcı olmuştur. Başlangıçta başka bazı sebeplerle başvurmuş olsak da bizim aslında o zamanlar Hayvancılık Projeleri ile ilgili bir düşünce ve talebimiz yoktu. Sonrasında Bafra Ziraat Odası Başkanımız Sayın Sait Karagöl'ün de desteğiyle biz aslında o dönem yürüyen 300 başlık bir projeye dahil olmak adına ve o proje desteğinin bize aktarılması için ısrarcı bir şekilde talepte bulunduk. Bu amaçla defalarca gittik, geldik. Fakat yasaların elverişsizliği sebebiyle teknik olarak o projeye dâhil olmamız mümkün olmayınca bize yeni bir proje hazırlayarak yeniden müracaat etmemiz önerisinde bulunuldu. Biz de bunun üzerine başlangıçta 50x4 başlık bir proje ile başvurduk, fakat öğrendik ki Mavi Sertifika sahibi olabilmemiz için 4 baş yerine, her aileye en az 6 başlık bir hayvan dağıtımı zorunluluğumuz var. Biz de 40x6 başlık yeni bir proje hazırlığıyla müracaatımızı yaptık. 2009 yılında ilgili proje hazırlığını bitirip, 2010'da kabul edildiği haberini aldık. Ardından Ankara'ya tam 3 kez ihaleye gittim ve en sonunda TİGEM'den 2011 yılının Mart ayı sonunda hayvanlarımızı teslim aldık. Zaten ardından gelen 15-20 gün ve hatta 1 hafta içinde doğumlar başladı. Bu durumda ilk 5 ay içinde tüm hayvanlarımız doğurmuş oldu. Nakliye sırasında ya da sonradan bazı sebeplerle 5-6 hayvanımız da telef olduysa da Bakanlıkça kayıplarımız ikame edildi ve dolayısıyla bir mağduriyetimiz olmadı.

Soru: Peki kooperatifimizde şimdiki durum nedir, üretime geçebildiniz mi? Geri dönüşleri almaya başladınız mı?

Cevap: Şu anda hayvanlarımız gayet sağlıklılar ve çok şükür bir sorunumuz da yok. Zira ABD menşeli Holstein tipi bu hayvanlar damızlık süt ırkı olup, her türlü aşı ve kontrolleri yapılmış halde olduklarından hastalık salgınlarında yerli birçok hayvan çevre köylerde telef olduğu halde biz bu açıdan rahatlık. Neden? Hayvanlarımızın her türlü kontrolleri tam tekmil yapılmış olarak teslim aldık da o yüzden. Şu anda günlük 3000 litre civarında bir süt üretimimiz var. Üreticilerimiz hiçbir şekilde zorlanmadan biz gidip süt tankımız yardımıyla kapılarının hemen önünden sütlerini her gün topluyoruz. Bu işi uygun şartlarda ve özel süt toplama tankımızla yaptığımızdan hiçbir bozulma, mikroorganizma faaliyeti ve sütün kalitesinde eksilme meydana gelmiyor. Bu toplama işleminden sonra ise, sütü kooperatif binamızdaki 6000 litrelik soğuk hava depomuzda saklıyoruz. Zira alıcılara verirken -4 derecede verme zorunluluğumuz var, gerek bu sıcaklık derecesini ve gerekse de istenen kaliteyi muhafaza etmek için uygun şartlar bu işte şart. İşte bu sözünü ettiğimiz soğuk hava depo, süt toplama aracımız ve gerekse de jeneratörümüz, binamız ve üreticilerimizin yeniden yapılandırılan ahırları; bunların hepsi kesinlikle projenin desteklemesi vesilesiyle

olan kazanımlarımızdandır. Peki, bu şartlar niye önemli dersensiz; biliyorsunuz süt çok çabuk bozulan bir besin maddesi. Bugün bizler yüksek fiyata sütümüzü satabiliyorsak uygun şartlarda üretilmesi, saklanması ve nakliyesi gibi hususlarda standarda uymamız vesilesiyledir. Evet, yüksek fiyat veriyorlar, batıda fiyatlar kaçaysa ondan veriyoruz, mağdur olmuyor ve ulusal bir sistemle önümüzdeki 6 ayın fiyatlarını önceden görebiliyoruz. Ama elbette ki bu durum şartlı; yani bizim de sütümüz o standartlarda. Birçok besin değerleri ölçümleri, antibiyotik kalıntı analizleri ve diğer kalite değerlendirilmeleri yapıldıktan sonra ancak bu mümkün olabiliyor.

Soru: Yani aslında diyebiliriz ki kooperatifçilik doğrudan üreticiyi desteklese de, dolaylı yoldan gerek sağlık ve gerekse de makul satış fiyatları yönüyle tüketiciyi de korumuş oluyor. Peki, maddi anlamda karlı olduğunu şimdiden söylememiz mümkün müdür?

Cevap: Kooperatifçilik elbette ki iyi yapılsa karlı bir iştir. Mesela şimdi biz sütün litresini 80 kuruştan satıyoruz. Bunun karşılığında üreticiden 70 kuruşa satın alıyoruz. Diğer süt toplayan firmalar da var, 50 kuruştan süt satın alıyorlar. Bize de geliyorlar ve bizler daha öncesinde (yani şimdiki gibi kooperatifleşme yoluyla sesimizi duyurup da iyi fiyat veren alıcılara ulaşamadığımız zamanlarda) buralara veriyor ve çok fazla kar edemediğimiz gibi, zarar ediyorduk. Şimdi ise Otat Firmasıyla anlaşmamız var. İlk etapta 1 yılına sözleşme imzalandı. Adamlar geliyorlar ve sütümüzün kalitesini sürekli kontrol etmek suretiyle bizden piyasanın üzerine satın alıyorlar. Çok şükür, bunu bireysel olarak hiçbir ortağımızın yapması sağlaması mümkün değildi düşünürseniz. Ama kooperatifçilik bunu sağlıyor. Bugün bireysel olarak insanlar sütlerinin nakliyesini, analizini ya da pazarlamasını düşünmek zorunda kalmadan sadece üretim aşamasını gerçekleştiriyor. Kooperatifçilik genel manada zaten karlı olduğu gibi, bir yandan da ayrıntıları düşünmeyi gerektirmiyor ve bu anlamda bir konfor sunuyor diyebiliriz. Ama başta da dediğim gibi bu karlılığın ve yüksek fiyata pazar bulmanın da bir karşılığı elbet var. Siz hayvanı alır, iyi ırk özelliğine güvenerek "saldım çayıra" mantığıyla olaya yaklaşır, emek vermez ve ırkın gereğini yapmaz da sonra da "bana süt versin, buzağı versin, kar getirsin" mantığıyla olaya bakarsanız ve ırk avantajını iyi bir bakımla desteklemezseniz bu olmaz. Zaten devlet böyle bir projede her şeyi düşünmüş; örneğin ortaklarımız proje başlangıcında aldıkları aynı destekler dışında bir de hayvan başına Anaç Damızlık Hayvan Desteği, Buzağı Desteği, Aşı ve Tohumlama Destekleri ile litre başına uygulanan Süt Desteklerinden yararlanmaktadırlar.

Soru: Görünen o ki kooperatifçilik bireysel üretimden farklı olarak karlılığa giden yoldaki üretim, nakliye, depolama ve pazar bulma gibi türlü kaygıların da bölüşüldüğü bir kavram; peki bir de karlılığın somut bölüşümü var. An itibarıyla rakamlara göz attığımızda ne durumdayız?

Cevap: Evet rakamlara gelirsek; başta da söylediğim gibi hayvan başına günlük ortalama 20- 30 litre süt elde etme şansımız var. Bu durumda günlük süt üretimimiz en az 3000 litre diyebiliriz. Üreticiden 70

kuruşa alıp, ilgili firmaya 80 kuruşa sattığımızdan litre başına 10 kuruş karın bir kısmı ile elbette ki giderlerimizi karşılıyor; Nedir onlar? Elektrik, yakıt, personel ve diğer tüm giderlerimiz aylık 6 bin TL civarında oluyor. Giderleri karşıladıktan sonra kasamızda yaklaşık 1000- 2000 TL arası para kalıyor ve bunu da ortaklarımıza dağıtıyoruz. Elbette ki zaman içinde hem karlılığımızın artmasını ve hem de farklı alanlarda ortaklarımızı desteklemeyi düşünüyoruz. Örneğin bir yakıt tankı çalışmamız var, çok yakında piyasanın altında mazot sağlamayı düşünüyoruz ve bunun gibi başka alanlarda ortaklarımızı desteklemeyi düşünüyoruz. Ama her şey birden olmuyor takdir edersiniz ki, zaman gerekiyor bazı adımları gerçekleştirebilmemiz için. Zamanla her şey oluyor, dün sütü 45- 50 kuruştan satarken, bakın bugün 80 kuruştan satabiliyoruz. Yani zamanla daha iyisini yapacağımıza inanıyorum. Zaten az önce de söylediğim gibi önümüzdeki dönemde bu projeden gelecek olan aylık belli miktar yem ödemesini ortaklarımız alacaklar. İlk iki yılı geri ödemesiz olduğundan, ödemelere de 2013 de başlayacak olmaları ayrı bir avantaj. Sözün özü bu gün bu proje ile köyümüze aylık ortalama 80 bin TL para giriyor. Hep derim nerede ekonomik refah varsa orada huzur da vardır, sağlık da vardır, arkadaşlık ve dostluk da vardır. Dolayısıyla ortaklarımız için de ekonomik refahı önemsiyorum, amacımız daha iyi noktalara gelmek elbette ki ortaklarımızla bu anlamda.

Soru: Gerçekten rakamlara bakarak ekonomik olarak da iyi bir işe öncülük ettiğinizi söylemek mümkün görünüyor. Daha da iyi olacağına bizim de kuşumuz yok. Son olarak bizlere ne söylemek istersiniz?

Cevap: Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki, buraya gelmeniz ve yaptığımız işlerle ilgilenmeniz bizi mutlu etmiştir. Bizde böyle bir hata var maalesef; yapılanları görmemek gibi bir hata.. Oysa insan iyi işler yapıldığında takdir edilsin istiyor, görülebilir istiyor. Bugün etrafta iyi şeyler yapılıyor, görmemek mümkün değil. Ben Türkiye Cumhuriyeti'nin 4- 5 bölgesinde bulunmuş, görev yapmış, çalışmış ve sonra köyüme dönmüş biri olarak söyleyebilirim ki; çok şey gördüm, çok şey biliyorum. Son 10 yılda nereden bakarsak bakalım Türkiye Cumhuriyetinin şekli değişti. Şehirlerimiz, köylerimiz, yollarımız, sokaklarımız, insanımızın bakış açısı bile değişti. Bunu bu hükümet yaptı, hangi görüşten olursan ol güzel işleri onore edeceksin. Tekrar tekrar başta bu hükümete, Destekleme Genel Müdürümüze, Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne, tüm çalışanlarına ve özellikle de Destekleme Şubesine ve Destekleme Şube Müdürümüze, buradaki teşvikçimiz Ziraat Odası Başkanımız Sayın Sait Karagöl'e ve tüm omuz verenlere çok teşekkürlerimi bildiriyorum. Diyebilirim ki, sıdk-ı sadakatle siz bir yola çıkarsanız, Allah muhakkak yardım ediyor ve yanınızda oluyor. Başta bir takım engeller çıkmış olabilir, ama zamanla azmin önünde bir şey duramıyor.

Biz de tüm çalışmalarını, samimiyetle bizi ağırlaması, iyi işlere çaba harcaması yönüyle kendisini tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

RÖPÖRTAJ: Hatice OLGUN

Dr. Hayrettin ÇAYIROĞLU

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü

Hayvan Sağlığı yetiştiriciliği ve

Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

**HALK ELİNDE
HAYVAN ISLAHI ÜLKESEL PROJESİ**

Yerli hayvan ırklarımızın korunması, geliştirilmesi ve ıslah edilmesi amacıyla uygulamaya konulmuş olan projelerdir. Temel amacı, saf yetiştirme ve seleksiyon yöntemi kullanılarak hayvanların ıslah edilmesi, gelecekte birliklere ve çiftçilere kendi ıslah sistemlerini kurmalarının öğretilmesidir.

İlki 2005-2010 yıllarını kapsayan ve 13 ilde sınırlı sayıda hayvan ile başlatılarak yürütülen bu çalışmalarında, projeye dahil olan popülasyonlarda etkin ilerlemeler kaydedilmesi, çalışmaların memnuniyet verici olması ve yetiştiricilerin de bu çalışmaları kabullenerek benimsemeleri nedeniyle genişletilerek sürdürülmesi kararı alınmıştır. Bu bağlamda, 2011-2015 yıllarını kapsayan ikinci beş yıllık süreçte, küçükbaş hayvan ırklarının yanında, Anadolu Mandanı da içine alan "Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projeleri" uygulamaya konulmuştur.

Proje, İl Müdürlüğümüz, Ondokuzmayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve İl Birlikleri (Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği, Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği) ile işbirliği içerisinde hem Karayaka Koyunları hem de Anadolu Mandaları ile yürütülmektedir.

Halk Elinde Karayaka Koyunu Islah Projesi, Bafra, Çarşamba, Ladik, Salıpazarı ve Alaçam İlçelerinde, gönüllülük esasına göre belirlenmiş 39 yetiştiricinin 6.021 baş anaç koyunu ve koçu ile yürütülmekte olup, 2011 yılında doğan 2.216 baş kuzu da projeye dahil edilmiştir. Ayrıca Ondokuzmayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Araştırma ve Uygulama Çiftliğinde bulunan 120 baş anaç koyun ve koç da projede elit sürü olarak kullanılmaktadır.

Halk Elinde Ülkesel Anadolu Mandası Islah Projesi, Bafra, Ondokuzmayıs ve Çarşamba ilçelerinde yine gönüllülük esasına göre belirlenmiş, 88 yetiştiricinin 2.069 baş anaç mandası ile yürütülmektedir.

Projeye dahil olan işletmelerde, kontrollü çiftleştirme metodu ile elde edilen kuzu ve malakların

tanımlaması yapılarak, doğum ve belirli periyotlardaki canlı ağırlık ve süt verimleri ölçülmektedir. Ayrıca koyunlarda kırkım dönemlerinde elde edilen yapağı verimleri de belirlenmektedir. Elde edilen bu veriler, hem mevcut sürülerde hem de gelecek generasyonlarda üstün verimli ebeveynleri oluşturacak damızlık materyallerin belirlenmesinde seleksiyon kriteri olarak kullanılacaktır.

Projeye dahil olan yetiştiriciler, 5 yıl süre ile proje gerekliliklerini yerine getirmekle mükelleftirler. Proje gerekliliklerini yerine getirmediikleri belirlenen yetiştiriciler hakkında, mevzuat hükümleri uygulanmaktadır.

Proje kapsamındaki yetiştiricilere her yıl Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen miktarlarda hayvan başına destekleme yapılmaktadır. Yetiştiricilere birim hayvan başına yapılan ödemeden, verim kayıtları tutulması, teknik hizmet alınması, alet, ekipman ve ulaşım giderleri için % 20 oranında Birlik kesintisi yapılmaktadır.

Proje kapsamında veri toplama ve değerlendirme süreci aralıksız devam etmektedir.

Halk Elinde Ülkesel Hayvan Islahı Projelerinin uygulamaya konulması ile bir yandan yerli ırklarımızın korunması, geliştirilmesi ve ıslah edilmesi sağlanırken, diğer yandan da ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri ve çiftçilerin bilgilendirilmesi, bilinçlenmesi ve eğitilmelerine katkıda bulunulacaktır.

Tablo 1. Islah projeleri kapsamında 2011 yılında yapılan destekleme verileri.

İLÇELER	Anadolu Mandası		Karayaka Koyunu		
	Hayvan sayısı, baş	Destek miktarı, TL	Hayvan sayısı (koç dahil), baş	Doğan kuzu sayısı, baş	Destek miktarı, TL
ALAÇAM	-	-	204	0	6.120
BAFRA	1.693	846.500	2.278	870	91.380
ÇARŞAMBA	151	75.500	2.110	1.203	87.360
LADİK	-	-	1.097	62	34.150
ONDOKUZMAYIS	225	112.500	-	-	-
SALIPAZARI	-	-	134	0	4.020
TEKKEKÖY	-	-	198	81	7.560
TOPLAM	2.069	1.034.500	6.021	2.216	230.590

**FINDIKTA AFLATOKSİN
TEHLİKESİNE DİKKAT!**

Ordu Ticaret ve Sanayi Odası'nca Aflatoksinsiz Fındık isimli Avrupa Birliği projesi kapsamında Terme Patozcularına yönelik olarak "En Az Hasarla Patozlama Süreci" konulu eğitim toplantısı düzenlendi.

1 Haziran 2012 Cuma günü, Terme Özel İdare Toplantı Salonu'nda yapılan toplantıya Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Turan KARADENİZ; Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürü Tuncay DEMİR; Terme Ziraat Odası Başkanı Yetkin KARAMOLLAOĞLU; Terme Sanayi ve Ticaret Odası; Terme'li fındık patozcusu firmalar ve Terme'de üreticiler katıldı.

Açılış konuşmasını Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürü Tuncay DEMİR'in yapmış olduğu toplantı Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Turan KARADENİZ'in eğitim konuşmasıyla devam etti. Karadeniz yapmış olduğu konuşmasında fındık dış ticaretinde de önemli bir soruna neden olan aflatoksin hakkında geniş bilgi vererek üreticileri ve patozcuları bu konuda uyardı. Aflatoksin'in özellikle daha bahçede iken oluşmaya başlayabileceğine dikkat çeken Karadeniz; "Aflatoksin rutubetin ve sıcaklığın artmasına bağlı olarak hızla üreyen küf toksinidir. İnsan ve hayvan sağlığı açısından hastalanma ve ölümlere yol açar. Aflatoksinin önüne geçebilmek için fındığın dalından değil, olgunlaşıp yere düştükten sonra toplanması gerekmektedir. Üretici eğer daldan değil de yerden fındığını toplarsa bu zarar meydana gelmez. Kemale ermemiş ham olarak daldan toplanan fındıkların doğal olarak depo ömürleri de çok kısa oluyor. Fındık depoda aflatoksine maruz kalıyor. Bunun için fındığın optimum hasat döneminde ve yerden toplamalıyız. Daldan toplanan fındıklarda nem oranı daha yüksektir. Bunun yanında kemale ermemiş ve olgunlaşmamıştır. Protein, yağ ve diğer aromatik bileşenleri oluşmadığı için hasat dönemi olmayan fındıklar, güneş altında kururken bile aflatoksinin hızla arttığını görmekteyiz. Ayrıca kendiliğinden yere düşmüş fındığın yerde fazla bekletilmeden toplanılması gerekmektedir. Yine fındık yerde fazla beklediği sürece aflatoksine maruz kalabilmektedir. Üreticilerimiz fındığını toplar toplamaz hemen güneşin altında kurutma yoluna da gidiyor. Fındık hasat edildikten sonra naylon çuvallara konulmamalı, kurutma sırasında toprakla temas etmemeli, onun yerine fındığın altına naylon tente veya bez serilmeli, üzerine ise naylon örtmek yerine çardak şeklinde koruyucu yapılmalıdır. Bizim önerimiz fındığın fazla güneşin altında kurutulmamasıdır" diye konuştu.

Toplantı soru ve görüşlerin ardından sona erdi.

Ülkem TANIKER

Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü

Bitki Hastalıkları (Fitopatoloji)

Meyve Bağ Hastalıkları Laboratuvarı

Aflatoksinin tarih boyunca insan ve hayvanlarda toplu ölümlere, kanser vakalarına neden olduğu kayıtlarla bildirilmektedir. Türkiye'de ilk kez 1967 yılında Kanada'ya ihraç edilen iç fındıklarda yaşanmıştır. En yaygın bilinen mikotoksin olan Aflatoksinler, *Aspergillus flavus*, *A. paraciticus*, *A. nomius* ile bazı *Penicillium* ve *Rhizopus* türleri tarafından sentezlenen, insan ve hayvanlarda akut ve kronik zehirlenmelere neden olan metabolitler olup, aflatoksin B1, B2, G1, G2, M1 ve M2 olmak üzere başlıca altı ana bileşikten oluşur.

YAŞAYIŞ

Normalde toprakta bulunur. Hasat öncesinde ve depolama sırasında ürüne bulaşır çoğalabilir. Eğer ürünün kurutulması aksatılırsa ve depolama esnasında küf gelişimi için su miktarı kritik değerleri aşarsa hasat sonrası kontaminasyonu gözlenir. Böcek ve kemirgen istilası da bazı depolanmış ürünlerde küf gelişimini kolaylaştırır.

Aflatoksin sentezleyen mantarların, nispi nem isteği % 50 veya daha yüksek seviyelerdir. Optimal ısı ise 27°C'dir. CO2 yoğunluğu %10'un üstünde olduğunda baskılanırlar. Genelde pH 2-7,5 arasında üreme gösterir.

KONUKÇU

Aflatoksinler, kullanılabilir karbonhidrat ve yağ içeriğince zengin tarımsal ürünlerde hızla gelişerek bozulmalara neden olmaktadır. Bunlarla beslenen hayvanlar ve ürünlerinde de aynı zehirli toksine

AFLATOKSİNLER

rastlanabilmektedir. Fındık, yer fıstığı, antepfıstığı gibi kabuklu kuru meyveler; mısır, hububat, pamuk tohumu, ayçiçeği tohumu gibi yağlı tohumlar ve incir gibi kurutulan meyveler; hayvan yemleri, kırmızıbiber ve diğer baharatlar aflatoksin oluşumu görülen ürünlerdir. Eski kaşar, deride tulum peyniri, küflü peynirler, küflenmiş yoğurtlar ve bayatlayan ekmekler en önemli Aflatoksin kaynaklarıdır.

İNSAN VE HAYVANLARA ETKİSİ

Aflatoksin, çoğunlukla insanlarda tedavisi olanaksız rahatsızlıklara yol açmaktadır. Karsinojenik, mutajenik ve teratojenik etkileri yanında, ısıtma işlemlerine de dirençli olması nedeniyle sağlık açısından çok önem taşımaktadır.

Aflatoksinlerin genel olarak iki tür etkisinden söz edilebilir.

1. Akut aflatoksikoz; orta düzeyin üstünde aflatoksin alımıyla ortaya çıkar. Kanama, akut karaciğer hasarı, ödem, gıda sindirimi, emilim veya metabolizmada değişiklik ve ölüm gibi sonuçlara sebep olur. Akut zehirlenmelerde mukoz membranlarda sarılık ve fazla sayıda kanama alanları görülür. Karaciğerde yaygın olarak sentrilobuler nekrozlar ve yağ birikimi oluşur.

2. Kronik etkiler; düşük ve orta düzeyde aflatoksin alımıyla ortaya çıkar. Teşhisi zordur. Ortak belirtiler arasında gıdaların sindiriminde sıkıntı ve düşük büyüme hızı yer alır. Bunlara ek olarak, bilinen aflatoksin

sendromları da görülebilir.

Sıcak bölgelerde risk oldukça yüksektir. Karaciğer sirozu ve kaslarda sarılık kronik olaylarda ortaya çıkan belirgin semptomlardır.

Aflatoksinlerin organizma üzerine biyokimyasal ve biyolojik etkileri olabilmektedir. Biyokimyasal olarak aflatoksinler; enerji, karbonhidrat, lipid, nükleik asit ve protein metabolizmasını etkilemektedir. Primer karaciğer kanseri, kalın bağırsak kanseri, mide kanseri, akciğer kanseri ve karaciğer başta olmak üzere iç organlarda yağlı dejenerasyonlarla beliren reys sendromu hastalıklarına sebep olmaktadır. Karaciğerin bozulması veya görevini tam olarak yapamaması sonucu sarılık, anoreksia, depresyon, ishal, karaciğerde solgunluk, yağ dejenerasyonu ve peteşiyal hemorajiler en fazla görülen belirtiler ve nekropsis tablosu arasındadır. Kronik toksikozis olgularında, ağırlık kaybı ve kronik hepatitis görülür. Bunun yanı sıra aflatoksin B1'in kuvvetli bir mutajen olduğu ve teratojen etki gösterdiği belirlenmiştir.

Hayvanlarda ise; mide-bağırsak sistemlerini tahrip eder, büyümeyi yavaşlatır, sığırlarda süt veriminde düşüş yapar, canlı ağırlık kaybı görülür, erkeklerde spermatozoidlerin ölümü nedeniyle üreme gücü düşer, gelişme ve verim azalmalarına, gebe hayvanlarda yavru atmalara ve hastalıklara dayanıksızlığa sebep olur. Kanatlılarda yumurta üretimini kalite ve miktar olarak düşürür, toplu ölümlere yol açar. Hindi ve ördek palazlarında yeme karşı ilgisizlik başlar ve % 20-100 düzeyinde ölüm görülebilir. Aflatoksinin varlığı, hayvanlarda kanser tümörü oluşumunu başlatabilir.

GIDALARDAKİ SAPTANMASI

Analiz HPLC cihazıyla yapılır. Gıda il kontrol laboratuvarında rutin analizler yapılmaktadır.

AFLATOKSİN LİMİTLERİ

AB Limitleri: Aflatoksin B1: 4 ppb (4 mg/Ton), Toplam Aflatoksin: 10 ppb (4 mg/Ton)

Türkiye Limitleri: Aflatoksin B1: 5 ppb, Toplam Aflatoksin: 10 ppb

Diğer Ülkeler: ABD; 20 ppb, Çin; 5-20 ppb.

İNSANDA SAPTANMASI

B1 tipi zehirin (Kronik zehirlenme) Albumin ile

birleşimini kanda saptamakla son 2 aydaki zehirlenme tespit edilebilir. M1 tipi zehirin (Akut zehirlenme) Guanin ile birleşimini idrarda saptamakla tespit edilebilir.

DETOKSİNİZE METODLARI (Toksinden Arındırma Metodları)

Herhangi bir gıda maddesinde bulunan aflatoksinlerin giderilmesi için fiziksel, kimyasal ve biyolojik yöntemler araştırılmıştır.

Fiziksel Yöntemler: Elle ve elektronik göz yardımıyla rengi değişmiş, bozulmuş, şekli bozuk taneleri ayıklayarak Aflatoksin oranını düşürebiliriz.

Kimyasal Yöntemler: Yöntemler patulin ve okratoksin A'nın aktif karbonla giderilmesinde başarılı sonuçlar alınmıştır. Yapılan denemelerde yerkıyığında H2O2, yağlı tohumlarda ve hindistan cevizinde Ca(OH)2, pamuk çiğitinde NH3 aflatoksin detoksifikasyonu için kullanılmıştır.

Biyolojik Yöntemler: *Flavobacterium auranticum* sıvı ortamda aflatoksinleri yok etmiştir. Brokoli'nin (glutatyon yüksek) aflatoksin kaynaklı kanserojenle savaşta büyük bir avantaj sağlayacağını göstermiştir. Maydanoz, kereviz, havuç ve yabani havucun, ısırgan otunun iyi geldiği bilinmektedir. Hepatit B virüsü ile B1 zehiri arasında olumlu bir ilişki tespit edilmiştir Bu nedenle Hepatit B aşısı zehirin etkinliğinin karşı koruyucu olmaktadır.

SONUÇ

Tarım ürünlerimizin yetiştirilmeleri, işlenmeleri, taşınmaları, depolanmaları ve satışı aşamalarında çeşitli fungal bulaşmalardan mikotoksin oluşumu gözlenebilmektedir. Üreticilerin ürünün her aşamasında yoğun kontrolleri gerekmektedir. Tüketicilere ulaşan ürünlerde ise saklama koşullarına çok dikkat edilmesi gerekmektedir. Nem ve sıcaklığın yoğun olduğu mutfaklarda özellikle fırın, ocak gibi noktaların yakınlarında aflatoksin oluşumu olabilecek baharat, kuruyemiş gibi ürünleri bulundurmamak gerekmektedir. Aldığımız ürünün miktarı, tazeliğini koruyabileceği sürede tüketilecek kadar olmalıdır. Hem halkımızın sağlığı hem de ülkemizin ekonomik kazancı açısından, besinlerin tüm bu aşamalarda mikotoksinlerle bulaşmalarının önlenmesi ve ürünlerin funguslar yönüyle kontrollerinin ve analizlerinin düzenli yapılması gerekmektedir.

Tarımsal Üretimde Yeni Tehlike: Tuta Absoluta

Dr. Asuman SEZER

Ziraat Yüksek Mühendisi*

Nevzat ÖZCAN

Ziraat Mühendisi*

(*):Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

1-Giriş

Domates güvesi, açıkta tarla ortamında ve kapalı alanlarda sera ve örtü altı domates yetiştiriciliğinde zarar potansiyeli çok yüksek olan önemli bir zararlıdır. Güney Amerika orijinli bir zararlı olan Tuta absoluta (García & Espul 1982), Avrupa'da ilk olarak 2006 yılında İspanya'da görülmüş ve daha sonra tüm Güney Avrupa ve Kuzey Afrika'ya yayılmış durumdadır. Şu anda İtalya, Fransa, Malta, İngiltere, Yunanistan, İsviçre Portekiz, Fas, Cezayir, Tunus, Libya ve Arnavutluk'ta varlığı saptanmıştır.

2. Zararının Tanımı ve Yaşayışı

Erginlerin boyu yaklaşık 6 mm, kanat açıklığı 10 mm'dir. İplik şeklinde antene sahiptir. Erginin ön kanatları gümüşimsi gri kahverengi renkte pullu olup kanatlar üzerinde karakteristik siyah noktalar bulunur.

Dişiler yaşamları boyunca toplam 250-300 kadar yumurta bırakır. Yumurtalarını genelde yaprakların veya gövdenin alt yüzeyine bırakır. Yumurtalar bırakıldıktan 4-6 gün sonra açılır. Dört larva dönemi geçirir. Larva dönemi 10-15 gün sürer. Larva olgunlaştıkça vücut rengi yeşile döner. Son döneme ulaştığında rengi pembemsi (Şekil 2). Olgun larvanın başı kahverengi olur. Larvanın başının arkasında prothorakta bulunan koyu renkli bant ayırt edici en önemli özelliğidir. Toprakta ve bitkideki galeriler içinde pupa evresine girer. Pupa, kahverenginde olup, yaklaşık 6 mm boyundadır. Bu evre 10 gün içinde tamamlanır. Bir dölünü genellikle 30-40 gün içinde tamamlar. Yüksek üreme potansiyeline sahiptir. Besin var olduğu sürece larva diyapoza (durgun döneme) girmez. Yılda 10-12 adet döl verebilir. Erginler nocturnal olup, gece aktifler ve gündüzleri genelde yapraklar arasında saklanarak geçirirler. Zararlı yumurta, pupa veya ergin olarak kışı geçirir.

Düşük sıcaklık, zararının yaşamını kısıtlayan bir faktör olduğu için 1000 metreyi aşan yüksekliklerde bulunmamaktadır. Ancak bir literatürde; Peru'da 3000 metre yükseklikte bulunduğu kaydedilmiştir. Ilıman iklim zararlısı olup, sıcaklığın, 9°C'nin altına düştüğü ortamlarda gelişemediği gözlemlenmiştir.

Şekil 4. Domates güvesinin biyolojik evreleri ve süreleri

Sıcaklık (°C)	Yumurta	Larva	Pupa	Ergin	Ortalama Yaşam Süresi (Gün)
30	44	11	5	9	29
15	116	36	20	23	89

3. Zarar Şekli ve Ekonomik Önemi

Zararı larvalar yapar. Larvalar, kök dışında domates bitkisinin toprak üstünde kalan tüm kısımlarında beslenmekte ve her gelişme döneminde (fide-olgunlaşma dönemi boyunca) zarar vermektedir. Larvalar,

yapraklarda epidermis tabakaları arasında beslenerek düzensiz şekilde galeriler oluşturur. Bu galeriler içinde siyah renkli dışkıları ve larva oldukça dikkat çekicidir. Yapraktaki bu galeriler geniş şeffaf boşluklar şeklinde görülür, daha sonra kahverengine dönüşerek kurur. Gövdeler içinde oluşturdukları galeriler bitkinin genel gelişimini bozar. Bitkinin yeşil aksamında açılan galeriler nedeniyle bitki tamamen kuruyabilir.

Larvalar uç tomurcuklarda, çiçeklerde, sap içinde, yeşil yeni ve olgun meyvelerde kolayca bulunabilir. Meyveler henüz oluşmaya başlarken zarar verir, genellikle meyvenin sap ile birleşim yerinden giriş yapmaktadır. Meyvede açtığı galeriler düzensiz olup, meyvenin her tarafında görülebilmektedir. Zarara uğrayan meyve, pazar değerini yitirmekte, hatta meyve içinde oluşturdukları galerilerde patojenlerin oluşmasıyla çürümeler meydana gelmektedir. Bu zarar, domatesin büyüme aşamasında, pazara sevk edilirken ve işleme sürecinin tamamında görülebilir. Mücadelesi yapılmayan alanlarda, hasat sırasında zarar oranı %100' ü bulabilir.

4. Konukçuları

Zararının esas konukçusu domates olup, aynı zamanda patates, patlıcan, biber, pepino, fasulye, bazı çiçekler (Petunya, Schizanthus) ile Solanaceae familyasına ait yabancı otlarda (it üzümü, şeytan elması vb.) zarar vermektedir (Şekil 5).

5. Taşınma Şekli

Domates güvesi; üretim materyali (fide), domates meyvesi, taşıma ekipmanları (kasa, kutu vb.) ve nakliye araçları ile taşınabilmektedir.

6. Mücadelesi

Yumurtadan çıkan larva, yaprak içine girip galeriler içinde beslendiği için mücadelesi oldukça zordur. İlk olarak; Güney Amerika'da tespit edildiğinden itibaren Domates Güvesine karşı temel mücadele şekli Kimyasal Mücadele olmuştur. Ancak; zararının yoğun epidemiyaptığı Brezilya'da, bir üretim sezonu boyunca domates üreticilerinin 36 insektisit uygulaması yapması, bu zararlıya karşı ilaç direncinin ne kadar hızlı geliştiğini göstermektedir. Özellikle Pyrethroid, Methamidophos ve Cartap grubu insektisitlerin Brezilya, Şili ve Arjantin'de zararlıya karşı direnç oluşturduğuna dair bilgiler mevcuttur. Buna rağmen; Imidacloprid, Indoxacarb, ve Spinosad'ın larva enfeksiyonlarında,

geliştiğini göstermektedir. Özellikle Pyrethroid, Methamidophos ve Cartap grubu insektisitlerin Brezilya, Şili ve Arjantin'de zararlıya karşı direnç oluşturduğuna dair bilgiler mevcuttur. Buna rağmen; Imidacloprid, Indoxacarb, ve Spinosad'ın larva enfeksiyonlarında,

Deltamethrin'in ise ergin ölümlerinde başarılı olduğu tespit edilmiştir.

a. Kültürel Önlemler

- Fidelerin zararlı ile bulaşık olmamasına özen gösterilmeli,
- Zararlı ile bulaşık yaprak, meyve bitki artıklarının üretim alanından uzaklaştırılması,
- Üretim alanı ve çevresinde zararlıya konukçuluk edebilecek yabancı otlarla mücadele edilerek, çıkışlarına izin verilmemesi,
- Hasat sonrası tarlada kalan zararlı ile bulaşık bitki artıklarının imha edilmesi,
- Solanaceae familyası dışındaki bitkilerin münavebeye alınması,
- Yetiştirme tekniğine uygun gübreleme ve sulamanın yapılması,
- Toprak sürümü ile toprak içinde bulunan zararlıya ait larva ve pupaların toprak yüzüne çıkarak imha edilmesi,
- Seradaki giriş ve havalandırma açıklıklarının, zararlının giremeyeceği incelikte (25 - 50 mesh) tül ile kapatılması,
- Seralarda girişlerin çift kapılı olması.

b. Fiziksel Mücadele

Bulaşık seralarda, bir sonraki üretim dönemi öncesi yapılacak solarizasyon, topraktaki pupaları yok etmek için kullanılan etkili bir mücadele yöntemidir.

c. Biyolojik Mücadele

Doğal düşmanların korunması ve etkinliklerinin artırılması için Domates Güvesi ile mücadelede kimyasal mücadeleye alternatif metotlara öncelik verilmelidir. Bu amaçla; bir parazitoit olan Trichogramma pretiosum ve predatör Podisus nigrispinus'un zararlı üzerinde etkili olduğu, ayrıca Nesidiocorus tenuis ve Macrolophus caliginosus'un biyolojik mücadelede predatör olarak başarılı bir şekilde kullanılabileceği araştırmalarla ortaya konmuştur. Ülkemizde yapılan bir çalışmada; bu biyolojik ajanlardan N. tenuis ve M. caliginosus'un Ege Bölgesi faunasında bulunduğu ve özellikle örtü altı sebze yetiştiriciliğinde Entegre Mücadele çalışmalarında başarılı bir şekilde kullanıldığı yönünde bilgiler mevcuttur.

d. Biyoteknik Yöntemler

Ergin çıkışını saptamak için; üretim sezonunun başlangıcından itibaren serada (1 tuzak/da) eşeysel çekici tuzaklar kullanılır. Bu tuzaklar; Delta Tuzaklar ve Su Tuzakları şeklinde olabilmektedir (Şekil 6).

Su Tuzakları; eğer domates güvesi yoğunluğu artmış ise, ergin erkek bireyleri daha çok yakalamak için kullanılır. Her iki tuzak tipinde de; plastik oluklu yapışkan yüzey üzerine yerleştirilmiş olan feromon; domates güvesi erkek bireylerini cezbedici özelliğinden dolayı, zararlının tuzaklara yakalanmasını sağlar.

e. Kimyasal Mücadele

İlaçlama Zamanı

Ergin çıkışını tespit için kullanılan tuzaklar haftada bir kontrol edilir ve tuzakta ilk ergin görüldüğünde; üretim alanının büyüklüğüne göre en az 100 bitki kontrol edilerek, bitkinin çiçek, yaprak, sap ve sürgünlerinde yumurta ve larva aranır. 100 bitkiden 3'ü yumurta ve larva ile bulaşık ise kimyasal mücadeleye karar verilir. İlaçlamadan 5-6 gün sonra bitkiler tekrar kontrol edilir. Gerekirse ilaçlama tekrarlanabilir.

Domates Güvesinin mücadelesinde kullanılacak ilaçlar ve dozları Çizelge 1'de verilmiştir.

Sonuç olarak; Ülkemiz domates üretiminin yaklaşık %4' lük dilimini oluşturan Samsun İlimiz, Bafra ve Çarşamba Ovaları ile sebze yetiştiriciliğinde önemli bir konuma sahiptir. 1970'den beri bilinen Domates Güvesi, Avrupa ve Akdeniz Ülkelerinde domates üretiminin geleceğini tehdit etmektedir. 2010 yılında, Ülkemizde tespit edilen zararlı, ilimizde ilk olarak Çarşamba, Bafra ve Terme İlçeleri'nde görülmüş, bu konuda Acil Eylem Planı çerçevesinde İl Müdürlüğü olarak çalışmalar başlatılmıştır. Zararlının, domatesin yanı sıra biber, patlıcan, fasulye ve pepinoda da ciddi zararlar oluşturması, ilimiz açısından bu ürünlerin önemine bağlı

İlaç Adı (Marka, İçerik ve Konsantrasyon)	Formülasyon Tipi	Doz	Uygulanma Zamanı (Gün)
Abamectin 1.8 g/l + Chlorantraniliprole 45 g/l	SC	80 ml/100 lt. su	3
Spinosad 240 g/l	SC	25 ml/100 lt. su (Domates Çiçeği)	3
Methamidophos 240 g/l	SC	100 ml/100 lt. su (Domates Çiçeği)	3
Acetamiprid 1.8 g/l	SC	100 ml/100 lt. su (Domates Çiçeği)	3
Chlorantraniliprole 1.8 g/l + Spiromesifen 120 g/l	WG	10 g/100 lt. su (Domates Çiçeği)	3
Imidacloprid 170 g/l + Spiromesifen 120 g/l	WG	10 g/100 lt. su (Domates Çiçeği)	3
Indoxacarb 150 g/l	WG	10 g/100 lt. su (Domates Çiçeği)	3

olarak Domates Güvesi ile mücadelenin ne denli önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Kaynaklar

1. Biology and integrated control of Tuta absoluta in Campania (2010-2012).
2. Desneux at al., 2010. Biological invasion of European tomato crops by Tuta absoluta: ecology, geographic expansion and prospects for biological control
3. Judit Arnó and Rosa Gabarra, 2010. Controlling Tuta absoluta, a new invasive pest in Europe., IRTA, Cabrils, Spain Clockwise ENDURE Training in Integrated Pest Management - Number 5, published in November, 2010.
4. Özkan Aziz, 2009. Dünyada Hızla Yayılan Bir Domates Zararlısı Tuta absoluta. Hasat Bitkisel Üretim 72 Kasım 2009, yıl: 25, sayı: 294.
5. <http://www.tutaabsoluta.com>.
6. <http://www.fera.defra.gov.uk.com>.
7. Örtü Altı Entegre Mücadele Teknik Talimatı, 2011. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı. Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü. Bitki Sağlığı Araştırmaları Daire Başkanlığı.
8. Ruhsatlı Bitki Koruma Ürünleri, 2010. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı. Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü.
9. Russell IPM Agri News April 2010
- Symposium on management of Tuta absoluta, January 17, 2012

Gıda Denetimleri Sürüyor...

Ömer SAYIN

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
Gıda ve Yem Şubesi

Tüketime sunulan ekmek, ekmek çeşitleri ve ekşi hamur ekmeklerinin tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretim, muhafaza, taşıma ve pazarlanmasını sağlayarak üretimin yapılması gerekmektedir. 5996 sayılı kanun gereği fırınlar ve unlu mamul üretim yerleri en az iki gıda kontrolörü tarafından denetlenmektedir.

Denetim esnasında; işletmenin bulunduğu mevkiye göre Belediye veya Özel İdare tarafından verilmekte olan iş yeri açma ve Çalışma ruhsatı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İl Müdürlüğü'nden alınması gereken İşletme kayıt belgesi sorulmaktadır. İş yeri açma ve Çalışma ruhsatı bulunmayan işletmeler hakkında İlgili Belediye Başkanlıklarına veya Özel İdare Müdürlüklerine suç duyurusunda bulunulmaktadır. İşyerinin, işyeri açma ve çalışma ruhsatının bulunması ve ancak işletme kayıt belgesinin bulunmaması halinde İl Müdürlüğümüzce yasal işlem yapılmaktadır. İşletmenin İşletme kayıt belgesinin bulunması halinde Binanın teknik ve Hijyenik şartları gözden geçirilmekte olup, bu kapsamda işletmede banyo, soyunma odası, hammadde ve mamul madde depoları ile işletme özelliğine göre bulunması gereken diğer bölümlerin olup olmadığı, bu bölümlerin teknik ve hijyenik şartlara uygunluğu incelenmektedir.

Denetim esnasında elde edilen tüm bilgiler hazırlanan Denetim ve Kontrol formuna (Ek:10) kaydedilmekte, işyeri sahibi veya denetim esnasında hazır bulunan yetkiliye veya çalışanına da imzalatılmaktadır. İşyerinin teknik ve hijyenik yönden eksikliklerinin bulunması halinde bu eksikliklerin gıda güvenliği ve insan sağlığı açısından olumsuzluk yaratması halinde işyeri bu eksiklikleri giderinceye kadar üretimden men edilir ve yasal işlem uygulanır. Eksikliklerin insan sağlığı ve gıda güvenliğini doğrudan etkilememesi durumunda ise işyerine eksiklikleri gidermesi için süre verilir, takip denetime alınır. Takip sonucunda işletmeci bu eksiklikler gidermemesi halinde 5996 sayılı kanun gereği yasal işlem yapılır. Hijyen denetimleri işyerinin ve personelin temizlik kurallarına uymalarını kapsamaktadır.

Ayrıca bakanlığımızca muhtelif gıdalarda yıllık izleme programları düzenlenmektedir. Bu kapsamda gerek bal paketleme tesislerinden ve gerekse de piyasadan numuneler alınmakta; nem, sakkaroz, diastaz, prolin, Hmf, elektriksel iletkenlik, suda çözünürlük analizleri İl Kontrol Laboratuvarlarında yapılmaktadır. Sonuçların Gıda Kodeksine aykırı çıkması halinde ürünler piyasadan toplatılarak yasal işlem uygulanmaktadır.

Tüm gıda işletmeleri yıllık denetim programları çerçevesinde denetlenmekte olup, üretilen ürünlerden numuneler alınmaktadır. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca; güvenilir gıda ve sağlıklı yaşam için "Alo 174 Gıda Hattı" kurulmuş olup, 7 gün 24 saat hizmet vermektedir. Alo Gıda Hattı Gıda ile ilgili her türlü şikâyet talebi Türkiye'nin her yerinden çağrı merkezlerine

bildirilmektedir. Bu çağrı merkezleri tarafından alınan ihbar ve şikâyetler web tabanlı yazılımlar sayesinde ilgili İl Müdürlüklerine bildirilmektedir.

Tüketiciler Türkiye'nin her yerinden 174 numaralı telefona şikâyetle bulunabilecekleri gibi "Alo 174 gov.tr" internet sitesi üzerinden de şikâyetle bulunabilmektedirler. Şikâyetler en geç 15 gün içinde değerlendirilmekte ve şikâyetçi kişiye de bilgi verilmektedir.

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne 2011 yılı itibarıyla Alo Gıda Hattı kapsamında 368 başvuru incelenmiş ve sonuçlandırılmıştır. Bu sonuçlandırılanlardan 32 iş yerine cezai işlem uygulanmıştır. 2012 yılı içinde ise Alo 174 Gıda Hattına ilk 5 ay içinde 214 adet şikâyetle bulunulmuştur. 14 Adet işletmeye cezai işlem uygulanmıştır

GÜVENİLİR GIDA İÇİN NELERE DİKKAT EDİLMELİ

- 1-Ambalajdaki son tüketim tarihine dikkat etmeli.
- 2-Etiketlerde yer alan bilgiler okunabilir olmalı.
- 3-Ürünün satıldığı raflar belirtilen ısıda olmalı.
- 4-Ürünler etiketinde belirtilen sıcaklıklarda saklanmalı.
- 5-Teşhir alanları ve raflar değişik renklerde aydınlatılmamalı.
- 6-Orijinal ambalajlardan çıkarılmış olarak satılan gıdaların Etiket bilgileri kontrol edilmeli.
- 7-Ambalajı şişmiş delinmiş ve sızma yapmış olmamalı.
- 8-Ürünlerin varsa teneke olan kısmı paslı olmamalı.
- 9-Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı kayıt veya onayı aranmalı.

Ekmeğin tuz oranı düşürüldü. Kepek miktarı artırıldı.

Ekmeğin daha sağlıklı koşullarda ve hijyenik koşullarda satışa sunulacak. Ekmeğin gramajı da 300 gramdan 250 gramı düşürülürken ekmeğin kepekli ekmeğin, tam buğday unlu ekmeğin, tam buğday ekmeği ve ekşi hamur ekmekleri en az 250 gram ağırlıktan başlayarak 50'er gram artırarak piyasaya arz edilecek Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Türk Gıda Kodeksi ekmeğin ve ekmeğin çeşitleri tebliği uygulanmıştır.

Hayaldi, Gerçek Oldu

Samsun'un Çarşamba İlçesi Kuşhane Köyü'nde kendi halinde bir hayat sürerken, şu anda karlı bir işletmenin kadın girişimcisi konumuna yükselen Sebahat Çakır'ın da herkesle paylaşmak istediği bir başarı hikâyesi var elbet.

Bundan birkaç ay önce benzer durumdaki birçok genç kız gibi sabah kalkar, evin işlerini yapar ve bütün günleri birbirine benzer yaşardı Sebahat Çakır. Ta ki bir sabah uyanıp da, evin yanında duran eski ahırda "neden mantar yetişmesin?" fikrine kapılana kadar. Zira pazarcı idiler aynı zamanda ve başkalarından tedarik ediyorlardı pazarda sattıkları mantarı da.. Ciddiye aldı hayalini ve şanslıydı ki ciddiye alındı hayali, ailesi destekledi öncelikle. Ardından Çarşamba Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürü Osman Akman ve "Kırsal Kalkınmanın Desteklenmesi" yönünde yapılan çalışmalar çerçevesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı maddi destek sağladı "mantar üretme" hayaline. Bu desteğe kendi kısıtlı sermayelerini de eklediklerinde ve sadece bir kaç aylık kısa bir sürede, eski ahır bir mantarcılık işletmesine dönüştü bile... Peki sonuç ne? İlk 4 aylık üretim döneminde yaklaşık 6 ton ürün getirisiyle, toplamda 25 bin TL kar şimdiden cepte.

Hayaldi, gerçek oldu. Daha bir yıl öncesine kadar aklına bile gelmeyecek çalışmanın girişimcisi Sebahat Çakır; bugün iyi işleyen ve kar getiren bir işletmenin kadın işletmecisi konumunda. Ve elbette, söyleyecekleri var eli ayağı tutan bütün kadınlara; "cesaret edin, işi iyi bilen birini rehber edinin, azmedin ve çalışın.. Allah'ın izni ve devletimizin desteğiyle zahmetin sonu, rahmettir" diyor.

ANNELER GÜNÜ İL MÜDÜRLÜĞÜMÜZDE DE KUTLANDI

Bu sene 13 Mayıs 2012 tarihine denk gelen Anneler Günü için bir kutlama da; 14 Mayıs 2012 tarihinde Sosyolog Ülkü Çelik tarafından hazırlanan bir program çerçevesinde, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümüz Toplantı Salonunda gerçekleştirilmiştir.

İl Müdürlüğümüzün tüm kadın çalışanlarının davetli olduğu sunumda, bir dizi slayt gösterisi ve "Anneler Günü"ne dair konuşmalar yapıldı. Tüm katılımcılara gül ve çeşitli hediye dağıtımının yapıldığı etkinliği, renkli sunumuyla gerçekleştiren Sosyolog Ülkü Çelik açılış konuşmasında şunları söyledi;

"Birçok bebeğin ağzından çıkan ilk kelimedir, Anne... Sıcaktır, sizi sarar, söylerken içiniz ısınır. Basit gibi görünen ancak her harfinde farklı duygular saklayan bir kelimedir. Dünyaya geldiğiniz anda sizi saran ilk koku, O'nun kokusudur çünkü. O'nun kokusu başkadır, gülüşü başkadır, bakışı başkadır, çünkü O başkadır. Çünkü O sizin Anne'nizdir. Böyle bir günde ona verebileceğiniz en güzel mutluluk; eve geldiğinizde boynuna sarılıp öpmenizdir. Nereden mi biliyorum? Çünkü ben de bir anneyim. İşten eve dönünce, oğlumun bana sarılıp da 'anneciğim' demesi çok özel benim için. Ne kadar sinirli ve yorgun bir gün de geçirmiş olsam, hepsini unutuyorum. Bu durumun başka bir özelliği de var. Ben anneme sarıldığımda artık annemin ne hissettiğini biliyorum. Hepinizin anneler günü kutlu olsun."

Hayatın ilerleyen dönemlerinde, anne- babaya iyilik ve sorumluluklarımızın da küçük hikayeler ve gerçek hayat kesitleriyle anlatılarak hatırlatıldığı program katılımcılara uzatılan mikrofonda "Anneler Günü" hakkındaki duyguların alınmasıyla son buldu.

2012 SU ÜRÜNLERİ SEMİNERLERİ

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünün ev sahipliğinde "Suda Yaşam Dergisinin" düzenlediği ve derginin editörü ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Su Ürünleri Tanıtım Grubu Yönetim Kurulu üyesi Kemal PÜLTEN'in yönetiminde "3. Türkiye Su Ürünleri 2012 Seminerleri" konulu 16 il ve Kıbrıs'ı kapsayan çalışmanın 12.si Samsun'da yapıldı.

Söz konusu seminere Samsun'da Su Ürünleri sektöründe yer alan avcılar, yetiştiriciler, Su Ürünleri Kooperatif ve Birlik başkan ve üyeleri, Su Ürünü İşlemecileri, akademisyenler, TKDK, OKA gibi kamu kurum ve kuruluşları katıldı.

Yetiştiricilik, avcılık, beslenme, işleme, yeni türler, teknoloji, kalite, marka, ambalaj, HCCP, ithalat, ihracat, TARSİM sigorta, pazarlama, AB standartları, bürokratik sorunlar, alternatif projeler, örgütlenme, lobi faaliyetleri, tanıtım, kurumsal yapılanma ve Ulusal ve Uluslararası fuarlar konularında katılımcılara bilgi verildi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürümüz Sayın Kadir Güven konu ile ilgili yaptığı açıklamasında; "Su Ürünleri Sektörünün tek yayım dergisi olan "Suda Yaşam Dergisi" ve su ürünleri sektörünün dinamiklerinde yer alan kurum, kuruluş ve kişileri bir araya getirerek bir sinerji oluşturan bu seminer ile Samsun'da ve bölgemizde su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri ilgili Bakanlıklara iletilerek sektörün sorunlarının çözümüne ciddi katkı sağlanacaktır" dedi.

TARIM SİGORTALARI 2012 YILI UYGULAMALARI TANITIM- BİLGİLENDİRME TOPLANTISI YAPILDI

Tarım Sigortaları 2012 Yılı Uygulamaları ile İlgili Tanıtım- Bilgilendirme Toplantıları; Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Tarım Kredi Kooperatifleri Bölge Birliği, Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlükleri, Ziraat Odası Başkanlıkları, Tarsim Bölge Müdürlüğü, Üretici Birlikleri, İlçe Tarım Kredi Kooperatifleri gibi çeşitli kurum ve kuruluş temsilcileri ile üreticilerin katılımı ile gerçekleştirildi.

Toplantılarda ülkemiz tarımsal üretiminin önemi vurgulanarak, Devlet Destekli Tarım Sigortaları Sistemi'nin işleyişi ve 2012 yılı uygulamaları hakkında bilgiler verildi ve katılımcıların yaşadığı problemlerle ilgili çeşitli sorular yanıtladı. Ayrıca Bitkisel Ürün Sigortası konusunda detaylı bilgiler verilerek; çeltik, buğday, yaş sebze ve meyve' de dolu ve don zararlarında tarım sigortaları kapsam alanları, uygulamalar, şartlar ve yaşanan problemler anlatıldıktan sonra yine karşılıklı sorular cevaplandı ve Devlet Destekli Tarım Sigortalarından Hayvan Hayat Sigortası ve Sera Sigortası hakkında da bilgiler verildi.

Çiftçi katılımının yüksek olduğu söz konusu toplantıların ilki; 12/04/2012 Perşembe günü Bafra Ziraat Odası Konferans Salonu'nda yapılmış olup; diğer toplantılar 16/05/2012 Çarşamba günü Alaçam Esnaf ve Sanatkarları Kefalet Kooperatifi Toplantı Salonu'nda, 23/05/2012 Çarşamba günü Ladik Halk Eğitim Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda, 30/04/2012 Pazartesi günü Vezirköprü Atatürk İş Merkezi Toplantı Salonu'nda yapılmıştır.

2012 YILINDA ÜRETİCİYE ÖDENECEK DESTEKLEMELER BELLİ OLDU

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2012 yılı üretimi için çiftçiye karşılıksız olarak toplam 7.6 milyar liralık destekleme ödemesi yapacak.

Tarımsal destekleme bütçesinin yüzde 28'i olan 2,1 milyar lirayı hayvancılığa ayıran bakanlık, prim ödemeleri kapsamında da 2,5 milyar lira ödeyecek.

Ayrıca mazot, gübre ve toprak analiz desteği için 1,4 milyar lira, kırsal kalkınma destekleri için 300 milyon lira, tarım sigortaları desteği için 291 milyon lira, sertifikalı tohum, fide ve fidan destekleri için 145 milyon lira ve diğer destekler için de 821 milyon lira ödeme

yapılacak. Öte yandan, 2012 yılında organik tarım ve iyi tarım uygulamaları, biyolojik mücadele, tarımsal danışmanlık, araştırma ve geliştirme (AR-GE), çevre amaçlı tarım arazilerinin korunması (ÇATAK) desteklerine de devam edilecek.

2012 yılı bitkisel ve hayvansal ürünleri için yapılacak desteklemelere ilişkin birim fiyatlar, aşağıda verilen Tablodaki gibidir.

2012 DESTEKLEME BİRİM FİYATLARI			
1	Toprak Analizi (TL/Ad)		2,5
2	Organik Tarım (TL/Ad)	Meyve, Sebze Tarla Bitkileri Hayv., Arıcılık, Su Ürünleri Dest.	25 10 Havve % 50
3	İyi Tarım Uygulamaları (TL/Ad)	Meyve, Sebze Ürünleri	25 100
MAZOT DESTEĞİ (TL/Ad)			
4	Peyzaç ve Su Bitkileri, Özel Çayır, Mera ve Orman emsali		2,70
	Habulbat, Yem bit., Baklagiller, Yumru bit., Sebze, Meyve		4,00
	Yağlı Tohumlu bitkiler ve Endüstri Bitkileri		6,40
GÜBRE DESTEĞİ (TL/Ad)			
5	Peyzaç ve Su Bitkileri, Özel Çayır, Mera ve Orman emsali		3,70
	Habulbat, Yem bit., Baklagiller, Yumru bitkiler, Sebze, Meyve		5,00
	Yağlı Tohumlu bitkiler ve Endüstri Bitkileri		6,20
YURTİÇİ SERTİFİKALI TOHUM KULLANIM DESTEĞİ (TL/Ad)			
6	Buğday, yonca		6
	Arpa, tritikale, yulaf, çavdar		4,5
	Çeltik, yer fındığı		8
	Nohut, kuru fasulye, mercimek		7
	Susam, karnela, aspir		4
	Patates, soya		20
	Korunga, fğ		3
YURTİÇİ SERTİFİKALI TOHUM ÜRETİM DESTEĞİ (TL/kg)			
7	Buğday		0,10
	Arpa, tritikale, yulaf, çavdar, patates		0,08
	Nohut, kuru fasulye, mercimek, aspir, korunga, fğ		0,50
	Çeltik		0,25
	Soya		0,25
	Yer fındığı		0,50
	Karnela		1,20
	Susam		0,50
	Yonca		1,50
SERTİFİKALI FIDAN/FİDE DESTEĞİ (TL/Ad)			
8	Bahçe Tesisi	Standart	Sertifikalı
	Bedür	150	350
	Yarı Bedür	150	300
	Bağ ve Diğer meyve Fidanları ile	100	250
	Narancıye Bah. Ağırlama ile Çeşit. Değişirme	0	250
	Zeytinde Yağlık Çeşitler ile	50	100
	Virilisen Ari Fidanları (+/- Havve)	50	100
	Sertifikalı Çilek Fidesi	0	200
FARK ÖDEMESİ DESTEKLERİ (kg/kg)			
9	Yağlık Ayçiçeği		24
	Karnela		40
	Dane Mısır		4
	Kırmızı Pansık		46
	Soya		50
	Buğday, Arpa, Yulaf, Çavdar, Triticale		5
	Aspir		40
	Zeytinyağı		50
	Çeltik, Kuru Fasulye, Nohut, Mercimek		10
	Çay		12

HAYVANCILIK DESTEKLERİ			
10	Yem Bitkileri (TL/Ad)	Yonca (sulu)	130
		Yonca (kuru)	70
		Korunga	90
		Tek Yıllıklar	30
		Silajlık Tek Yıllıklar	45
		Silajlık Mısır (sulu)	55
		Silajlık Mısır (kuru)	30
		Yapay Çayır-Mera	75
11	Arıcılık (TL/Arıvan-koloni)	Arıcılık (kovan)	8
		Bombus Arısı (koloni)	60
12	Su Ürünleri (TL/kg)	Alabalık	0,65
		Çipura-Levrek	0,85
		Yeni Türler	1,00
		Midye	0,20
		Yavru (adet)	0,06
13	Süt Primi (TL/l)	Büyükbaş	Bakım başı
		Küçükbaş	0,15
		Manda	0,15
14	Hayvan Başı Ödeme (TL/baş)	Sığır	225
		Manda	350
		Sığır (Soykütüğü Havve)	60
		Etiç Irkları	350
		Hastalıklardan Ari İşletme	300
		Koyun-Keçi	18
15	Tiftik Üretim Desteği (TL/kg)	Oğlak Tiftiği	17
		Ana Mal (İnce, İy)	17
16	İpek Böceği Desteği	Tohum (TL/Kutu/adet)	30
		Yaş Kuzu (TL/kg)	20
17	Hayvan Gen Kaynaklarını Koruma (TL/baş)	Büyükbaş	440
		Küçükbaş	75
		Arı (kovan)	25
		Elit Sürü	Anaç 35 Yavru 40
		Taban Sürü	Anaç 38 Yavru 20
		Halk Elinde Manda Islahı Desteği	650
		Döl Kontrol. Prj. Dış etiç ırktan doğan	75
		Döl Kontrol. Prj. Kapsamında ek olarak	25
18	Buzağı Sını Tohumlama Desteği (TL/baş)	Etiç ırkları çevirime melez, ek olarak	75
19	Aşı Desteği (TL/baş)	Büyükbaş Brucellosis	1,50
		Küçükbaş Brucellosis	0,50
		Büyükbaş Şap	0,75
		Küçükbaş Şap	0,50
20	Biyolojik Mücadele Desteği		60-430
21	Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (TL/İşletme)		375
ÇEVRE AMAÇLI TARIM ARAZİLERİNİN KORUNMASI (ÇATAK) DESTEĞİ (TL/Ad)			
21	I Kategori		30
	II Kategori		60
	III Kategori		135

ARICILIK KURSU BELGE TESLİM MERASİMİ

İlçe Müdürlüğümüz ile İlçe Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğüne; Taflan Mahalleleri, Kurugökçe ve Kayagüney Köylerinde bulunan üreticilere ortaklaşa düzenlenen Arı Yetiştiriciliği Kursu tamamlanmıştır. Kurs 29 Şubat-20 Nisan 2012 tarihleri arasında verilmiş ve toplam 17 üretici belge almaya hak kazanmıştır. Kurstaki temel hedef, üreticilerin bilgi ve becerilerini arttırarak daha sağlıklı ve karlı bir üretim yapmalarını sağlamak olmuştur.

Kurs bitiminde İlçe Kaymakamımız Salim DEMİR ile İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Kadir GÜVEN ve kurum amirlerinin katılımıyla kahvaltılı belge dağıtım merasimi gerçekleştirilmiştir.

Kurs hakkında bilgi veren Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürü Mustafa BAŞ, uzun kurs sürelerine rağmen kursiyerlerin devam konusundaki hassasiyetinden dolayı tebrik etmiştir. Taflan, Erikli, Özören, Elmaçukuru Köyleri ve civarı bölgelerinin arı yetiştiriciliği için uygun olduğunu; başka illerden arıcuların mayıs, haziran dönemlerinde gezginci olarak geldiklerini, bu florayı kendi arıcularımızın da daha etkin olarak kullanmaları gerektiğini belirtmiştir. İlçe Kaymakamımız Sayın Salim DEMİR ise; arıcılığın teknik bilgi gerektiren bir iş olduğunu, bu anlamda düzenlenen kursu önemsediklerini belirtmiştir. Son olarak İl Müdürümüz Kadir Güven konuyla ilgili olarak şunları söylemiştir; "Bal konusu son günlerde üzerinde dolaşan şaibeler nedeniyle de sıklıkla gündemde olup, bu işin tüccarlığını yapan bazı kişilerden ziyade; sizler gibi gerçek, samimi ve dürüst üreticilerimizin desteklenmesi gereğini bizlere hatırlatmaktadır. İl Müdürlüğümüz, gerek kurs ve diğer eğitim faaliyetleriyle ve gerekse de ilgili desteklemelerle üzerine düşen bu misyonu yerine getirerek siz değerli üreticilerimizin yanında olacaktır."

Belge dağıtımının ardından arı üreticileri destek talebinde bulunmuşlar, İlçe Kaymakamımız Salim DEMİR ve İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürümüz Kadir GÜVEN de üreticilere imkânlar ölçüsünde destek sözü vermişlerdir.

İL MÜDÜRÜMÜZ ATAKUM'DA MEYVE BAHÇELERİNİ GEZDİ

İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN; 10.05.2012 günü Atakum İlçemizde bulunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ile özel teşebbüs işbirliğinde tesis edilen meyve bahçelerini ziyaret etti.

Ziyaret sırasında İlçe Müdürü Mustafa BAŞ, tesis edilen bahçeler hakkında bilgi verdi. İlçe Müdürü BAŞ: Yüksek bölgelerimizde ceviz, sulama imkânı olan yerlerde bodur elma ve kivi bahçelerinin gerek SYDV ve gerekse özel teşebbüsçe tesis edildiğini belirterek; Taflan ve Çatalçam'da yaklaşık 2500 da alanın DSİ göleti sayesinde sulama imkânına kavuşacağını belirtti. Mustafa BAŞ son olarak; kurulan bu bahçelerin yöre çiftçisi için örnek teşkil ettiğini, sürekli izlendiği ve EKÜY bahçesi olarak belirlendiğini de konuşmalarına ekledi.

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN ise meyve bahçesi tesisini inceleyerek, konu ile ilgili şunları söyledi; "Samsun İlimiz meyvecilik konusunda Türkiye'de önemli bir pazara sahip olmakla birlikte, elbette ki bu durum bütün yapılacakların sonu anlamına gelmemektedir. Gelişen tarım teknolojileri, devlet imkânları ve siz değerli girişimcilerimizin artan farkındalıklarıyla daha çok işimiz ve aşıllacak yolumuz bulunmaktadır. Bu tesisin de bu anlamda hayırlı uğurlu olmasını diliyorum ve emeği geçenleri yürekten tebrik ediyorum."

I.BİLGİ ALIŞ VERİŞ (BAV) TOPLANTISI YAPILDI

Ocak-Şubat-Mart aylarını kapsayan 2012 yılı 1. Dönem Bilgi Alış Veriş (BAV) Toplantısı 08.05.2012 tarihinde İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda gerçekleştirilmiştir.

İl Müdürlüğü üst yönetimi, Şube Müdürleri, İlçe Müdürleri ve İl/İlçe Müdürlükleri teknik ve sağlık personelinin katıldığı toplantıda, yılın ilk çeyreğindeki tarımsal faaliyetler konusunda sunu ve anlatım yapılarak katılımcılarla paylaşıldı. Açılış konuşmasını yapan İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN, Tarım Müzesi konusu başta olmak üzere kurumsal mevzularda bilgi vererek, değerlendirme yapmıştır. İl Müdürümüz Kadir GÜVEN; artan dünya nüfusu karşısında, tarımsal üretimin giderek daha stratejik bir önem kazandığını, bu manada bakanlığımızın kalkınma politikalarına uygun olarak İl Müdürlüğümüz çalışmalarının da bu perspektifte ehemmiyet arz ettiğini, İl Müdürlüğü olarak bu sorumluluk ve çalışma anlayışı içerisinde faaliyetlere devam edildiğini belirtmiştir.

Akabinde, Şube Müdürlüklerinin İl Yayım Programı kapsamındaki faaliyetleri ve diğer çalışmalar hakkında, Şube Müdürleri tarafından sunum ve anlatım yapılmıştır. Toplantı, katılımcıların soru, görüş, öneri ve temennilerinin alınması akabinde sona ermiştir.

ATAKUM'DA KİVİ ÜRETİCİLERİNE YÖNELİK EĞİTİM SEMİNERİ DÜZENLEDİ

İlçe Müdürlüğümüz; kivi üreticilerine yönelik Taflan'da eğitim semineri düzenlenmiştir. Eğitim semineri Ondokuzmayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölüm Başkanı Prof.Dr. Muharrem ÖZCAN tarafından verilmiştir. Toplantıya kivi üreticileri birliğine üye üreticilerin yanında İlçe Müdürlüğümüz teknik elemanları da katılmışlardır.

Prof.Dr. Muharrem ÖZCAN öncelikle kivinin Ülkemiz ve Bölgemiz açısından önemine değinmiş, kivinin ekonomisi, biyolojisi, fizyolojisi, üretimi, bakım ve hasadı hakkında bilgiler vermiştir. Seminer sonunda üreticilerin kivi hakkındaki sorunları değerlendirilmiş ve çözüm önerileri getirilmiştir. Daha sonra Kivi Üreticileri Birliği Başkanı Temel KÖSE'nin bahçesinde üreticilere teknik bilgiler verilmiştir.

BAZI BİTKİ HASTALIKLARININ TANI VE MÜCADELE YÖNTEMLERİ HAKKINDA HİZMET İÇİ EĞİTİM TOPLANTISI

2012 yılı Bitki Sağlığı ve Karantina Çalışma Programı ve Prensipleri kapsamında Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından İl Müdürlüğümüzde Bölge Eğitim Toplantısı tamamlanmıştır. Bölge Araştırma Enstitüsünün farklı illerde düzenlediği Eğitim Faaliyetlerinin 3.sü 17-18 Mayıs 2012 de; Samsun Merkez ve İlçeler ile Enstitüye bağlı illerin (Amasya, Sinop, Kastamonu, Ordu, Sinop, Giresun, Trabzon, Rize, Tokat, Samsun)katılacağı toplantıya ev sahipliğini İl Müdürlüğümüz yapmıştır.

Düzenlenen Hizmet içi eğitim de Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Bitki Sağlığı hizmetlerinde görevli Zir.Yük.Müh.İlyas DELİGÖZ, Zir.Yük.Müh.Sevilay SAYGI, Zir.Yük.Müh.Demet ÇELİK ;Bitki Virüs Hastalıklarının Tanınması, Yayılma Yolları ve Mücadele Yöntemleri,Sebze ve Meyve Virüs Hastalıkları, Bitki Fungal Hastalıklarının Tanınması Yayılma Yolları ve Mücadele Yöntemleri, Sebze ve Meyve Fungal Hastalıklar, Bitki Bakteri Hastalıklarının Tanınması Yayılma Yolları ve Mücadele Yöntemleri, Sebze ve Meyve Bakteri Hastalıkları, Bitki Hastalıklarının Tanısı İçin Araziden Örnek Alma Yöntemleri konularında bilgi vermiştir.Hizmet içi Eğitime farklı illerde ve Samsun Merkez ile İlçelerde fiilen Bitki Sağlığı Hizmetlerinde çalışan Teknik Elemanlar katılmışlardır.Hizmet içi Eğitimi sonunda toplam sekseniki teknik elamana katılımcı belgesi verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak İl Müdür Vekili Sayın İsmail DEMİR; Bitki Sağlığı hizmetlerinde çalışan teknik elemanlarımız için "Bölgemiz Önemli Bitkilerinde hastalıkların " belirtilerini fark edebilmek, bu hastalıklarla

ilgili teşhisi doğru biçimde koyabilmek ve teşhise göre mücadele yöntemlerini belirlemek önem arz etmektedir. Son zamanlarda iklim verilerinin değişkenlik göstermesi hastalık riskini artırmaktadır. Hastalık riski ile birlikte bu hastalıklarla mücadele kullanılan kimyasalların geliş güzel seçilmesi veya yanlış zamanda yanlış biçimde ve tekrarlar da kullanılması hastalık etmenlerinin direnç kazanmasına sebep olduğu bilinmektedir. Zirai mücadelede esas olan doğru biçimde doğru zamanda doğru dozda ve doğru hastalık ya da zararlı için kimyasal kullanmaktır. Kullanılan kimyasalların kayıt altına alınması ve geriye dönük izlenebilirliği sağlamakta görevlerimiz arasındadır. Bölgemizin bitki ürün deseninin çok farklı olması ve iklim özelliklerinden kaynaklanan nedenlerle zirai mücadelede tedaviden önce teşhis için bilgi paylaşımı ve tecrübe aktarılması ancak bu tür toplantılarla mümkündür." demiştir.

BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ VE UYGULAMASI İLE İLGİLİ EĞİTİM

Bakanlığımızca; bitki ve bitkisel ürünlere arız olan zararlı organizmalarla mücadelede kullanılan bitki koruma ürünlerinin tarla, bahçe veya bağlar ile ürünlerin saklandığı yerlerde bilinçsiz kullanımının önlenmesi için; insan, bitki ve çevre sağlığının korunması, kalıntı probleminin ve tavsiye dışı kullanımın engellenmesi ve izlenebilirliğin sağlanması amacıyla 20 Mart 2011 tarih ve 27880 sayılı Resmi Gazete de yayınlanan "Bitki Koruma Ürünlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" yayınlanmıştır.

Yayınlanan bu yönetmelik gereği ticari amaçlı bitkisel üretim yapan tüm üreticilerin bağ bahçe ve tarlalarında hastalık, zararlı ve yabancı otlara karşı ilaçlı mücadele yapabilmeleri için kısa süreli bir eğitimden geçerek "Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi" alma zorunluluğu getirilmiştir.

İl Müdürlüğümüz Sayın Kadir GÜVEN Bakanlığımızın; tarladan sofraya güvenli gıda politikası doğrultusunda yapılacak eğitim programının önemine değinerek; Son zamanlarda bilinçsiz ve rastgele tarım ilacı kullanımından dolayı kamuoyunda bazı haberlerin artış gösterdiğini, ürünlerde gereğinden fazla ilaç kullanıldığına vurgu yaparak üreticilerin bu konuda eğitilerek bilinçlendirilmesine ve belgelendirilmelerine yönelik olan bu çalışmanın faydalı olacağını belirtmiştir.

İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda 04.04.2012 tarihinde Yönetmeliğin 17. maddesinin 3. bendi gereği üreticilere Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi konularında eğitim verecek eğiticilerin eğitimine yönelik olarak Şube Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimizde bitki sağlığı hizmetlerinde görevli toplam 58 Teknik Eleman'a yapılan eğitim sonunda katılımcılara **"BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ UYGULAMA EĞİTİCİ BELGESİ"** verilmiştir.

BİTKİ PASAPORTU SİSTEMİ HAKKINDA TOPLANTI

Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmeliği 01.03.2012 tarih itibari ile yürürlüğe girmiş olup, 10.05.2012 tarihinde İl Müdürlüğümüz Toplantı Salonunda; İlçe Müdürlüklerimizden gelen teknik elemanlar, ilçelerimizde faaliyet gösteren Fide Fidan, Süs Bitkisi satış bayilerimiz ve Fidan, Fide, Süs Bitkisi üreticilerimiz ile toplantı yapılarak "Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkındaki Yönetmelik" ve Bitki Pasaportu basımı anlatılmıştır.

Bu yönetmeliğe göre; tohum, fide, fidan, bitki parçacığı üretimini, ticaretini ve depolamasını yapanlar, Bakanlıkça belirlenen esaslara uymak ve Bitki Pasaportu Sistemine kayıt yaptırmak zorundadır. 01.03.2012 tarih itibari ile tohum, fide, fidan, bitki parçacıklarının taşınmasında ve sevklerinde Bitki Pasaportu bulundurma zorunluluğu getirilmiştir.

Zararlı organizma taşıyıcısı olabilecek bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile bunları üreten, ithalatını ve ticaretini yapan ve depolayanları kayıt altına almak, bu materyallerin hareketlerini izlemek, Bitki Pasaportu Yönetmeliği'nde belirtilen bir zararlı organizmaya rastlanması durumunda kaynağı bulunarak gerekli tedbirleri almaya yönelik esasları belirtmektedir.

Yapılan toplantıda; Web tabanlı bir yazılım programı olan Bitki Pasaportu Sistemi sisteme kayıt ve Bitki Pasaportu basımı operatörlere anlatılarak bilgi verildi. İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğümüz Sayın Kadir Güven konu ile ilgili yaptığı açıklamasında; üreticilerimizin bağlı bulundukları İl ve İlçe Müdürlüklerine başvurarak Bitki Pasaportu Sistemine kayıt olmaları ve Bitki Pasaportu olmaksızın ürün nakli yapmamaları konularında üreticilerimizi uyarılmıştır.

ÇATAK PROJESİ KAPSAMINDA BÖLGE TOPLANTISI YAPILDI

İl Müdürlüğümüzce yürütülen "Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2011/24)" ile bu Yönetmeliğe istinaden çıkarılan Tebliğin 4.maddesi kapsamında, ÇATAK Projesi uygulanmaktadır.

Proje uygulamalarının gerçekleştirilmesinde karşılaşılan problemler, problemlerin çözüm yollarının araştırılması ve proje uygulama alanlarında yapılan uygulamalardan örnek alan ziyaretleri konulu; planlanan toplantı 28-29 Mayıs 2012 tarihleri arasında Samsun ilinde İl Tarım Müdürü Kadir GÜVEN Başkanlığında yapılmıştır. Toplantıya (Ankara, Çorum, Amasya Tokat ve Sivas) illerinden Teknik Elemanlar katılım sağlamışlardır.

İl Müdürü Kadir GÜVEN "Samsun da ÇATAK Projesinin havza bazlı yapıldığını ve çalışmaların hassas bir şekilde yürütüldüğünü belirtti. ÇATAK Programı uygulamaları Toprak Tahlili ve Gübreleme, ÇATAK Programı Uygulama Mevzuatı, Programın kategorileri, kategorilerde yer alan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi esnasında kullanılan makine, ekipman ve sulama sistemleri ve ÇATAK Programı- Çiftçi Kayıt Sistemi veri girişleri uygulamaları ÇATAK Programına ilişkin mevcut durumu, yıllar itibarıyla gelişmeleri, hedefleri ve önerileri içeren ÇATAK Eğitimlerinin çiftçi düzeyinde verildiğini, eğitimlere yüksek oranda çiftçi katılımı sağlandığını belirtilerek, ÇATAK projesi ile ilgili Film sunu izlenerek toplantı sona erdirilmiştir.

ÇATAK Arazi Ön inceleme Çalışmalarında; Parsel bazında destekleme yapıldığından, Çifti Kayıt Sisteminde kayıtlı olan parsellerin, Proje bazındaki ekim alanları ile uyumlu olmaları gerektiğinden Parsel bilgileri ile ekim alanları uyumlu olmayanlar kesinlikle projeye dâhil edilmemiştir. Arazilerin tapu bilgilerine uyumlu olup olmadıkları GPS aleti kullanılarak tespit edilmiş ve memleket uydur haritaları ile eşleştirme yapılmıştır. Gerektiğinde Kadastro Teknik Elemanları ile işbirliği

yapılmıştır. Müracaatlar tespit işleminden sonra alınmıştır.

Samsun ilinde 5 ilçede ÇATAK Projesi 2. ve 3. Kategoride (İyi Tarım ve Organik Tarım) uygulanmaktadır. İlgili İlçelerde saha çalışmaları yerinde izlenerek rapor edilmiştir.

Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması(ÇATAK) Projesi kapsamında Samsun ilinde Proje kapsamında yaptığımız çalışma çizelgede sunulmuştur(2011)

Sıra No	İl Adı	İlçe Adı	Çiftçi Sayısı	Destekleme Alanı (da)	Miktarı (TL)
1	SAMSUN	BAFRA	151	10949,718	1.478.212,22
2	SAMSUN	HAVZA	88	1004,214	60.252,84
3	SAMSUN	VEZİRKÖPRÜ	39	512,085	30.725,10
	SAMSUN	ONDOKUZMAYIS	70	1000	135.000,18
	SAMSUN	ÇARŞAMBA	62	2000	270.000,09
		Toplam	410	15.466,017	1974190,43

İLİMİZDE ÇEKİRGE MÜCADELESİ

Çekirge, bitkileri yemek ve saplarını kesmek suretiyle zarar yapar. Özellikle genç bitkilerde zarar yüksektir. Çok yıllık bitkilerin yeni sürgün ve filizlerini, yaprak ve çiçeklerini, hatta dane ve meyvelerini yiyerek % 100 e varan zarara neden olabilir.

İlimizde son yıllarda Yeşil Çekirge Nimf çıkışları başlamıştır. Boş işlenmeyen arazilerde ve Köy ortak kullanım alanlarında, Devlet Yardım Mücadelesi olarak yürütülmektedir. Çalışmalar çerçevesinde İl Müdürlüğümüz teknik elemanlarınca köy ortak alanları kontrol edilerek, bu konuda çiftçilerimiz uyarılmıştır. Bu bağlamda İl Müdürlüğümüz teknik elemanlarınca Köy ortak alanları kontrol edilerek, bu konuda çiftçilerimiz uyarılmıştır. İlgili çalışmalardan biri geçtiğimiz günlerde Havza İlçemizde gerçekleştirilmiş olup en son Canik İlçesi Gültepe Köyü Koruluk Mevkiinde Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü teknik elemanlarınca aynı çalışmanın başka bir ayağı yürütülmüştür. Bölgede yapılan surveyler sonucu; ekili- dikili ürünlere ve boş yeşil alanlara zarar verme eşiğine gelen çekirge zararlısı tespit edilen alanlarda, 18 Mayıs 2012 tarihinde yaklaşık 560 da alanda ilaçlı mücadele yapılmıştır. Aynı biçimde Ladik İlçemizden gelen şikayet üzerine bölgede yapılan surveylerde; Budakdere köyüne ait Aluççayırı ve Darıderesi mevkilerinde yoğun olarak Yeşil Çekirge Nimf çıkışları başladığı tespit edilmiş ve mücadelelere aynı biçimde devam edilmiştir. Belirtildiği üzere, Devlet Yardım Destekli olan çalışmada mücadele için gerekli ilaç ve teknik bilgi desteği İl Müdürlüğümüzce sağlanmış ve zararlının tekrar tespiti halinde sağlanacağını güvencesi verilmiştir.

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürümüz Kadir GÜVEN konuyla ilgili açıklamasında; çiftçileri çekirge zararlısı hakkında uyararak, tarla ve bahçelerinde zararlıya rastladıklarında ilaçlamanın zamanında ve dozunda yapılmasının daha geniş zararları önleyebileceğini hatırlattı. Kadir GÜVEN açıklamasının devamında; "Bakanlığımızın son yıllardaki Gıda Güvenliği hassasiyetini İl Müdürlüğümüz olarak bizler de aynen benimsemiş bulunmaktayız. Bu çerçevede, çeşitli zirai mücadele yöntemlerinde Çevre ve İnsan Sağlığı hususuna özellikle dikkat göstermekteyiz. İlaçlama sırasında gerekli tedbirlerin alınması konusunda çiftçilerimize her türlü uyarılarda bulunduğumuz gibi, yalnızca gereken miktarda ilacın kendilerine temin edileceğini ve mücadelenin muhakkak teknik eleman gözetiminde yapılacağını buradan önemle bildirir; bu vesileyle çalışmalarından dolayı gerek İl Müdürlüğümüz teknik elemanlarını ve gerekse de konuya hassas çiftçilerimizi tebrik ederim."

SAMSUN ÇİFTÇİSİNE 8,2 MİLYON TL'LIK DESTEK ÖDENDİ

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2012 yılı tarımsal destekleme ödemelerini gerçekleştirdi. Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN'in konu hakkında yaptığı açıklamaya göre; Bakanlık bu kapsamda, başta pamuk olmak üzere yağlı tohumlu bitkilerden; ayçiçeği, soya, aspir ve kanola üretimi yapan 121 bin çiftçiye toplamda 735 milyon TL tutarında nakit destek ödemesi yapıldı. Bu bağlamda Samsun'da Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline göre, 2011 yılı ürünü yağlı tohumlu bitkilerden; ayçiçeği, soya ve kanola üretimi yapan 5257 çiftçiye toplamda 8.206.989,35 TL tutarında destek primi ödemesi gerçekleştirildi.

2011 YILI ALAN BAZLI FINDIK DESTEKLEME ÖDEMELERİ BAŞLADI

Bakanlığımızın 26.08.2009 tarih ve 27331 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, "Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği ve Alternatif Ürüne Geçen Üreticilere Telafi Edici Ödeme Yapılmasına Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin 2009-50 sayılı Tebliğ" ve 22.04.2010 tarih 27560 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği ve Alternatif Ürüne Geçen Üreticilere Telafi Edici Ödeme Yapılmasına Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair 2010-15 sayılı Tebliğ" gereğince, ilimiz Alaçam, Yakakent, Bafra, Atakum, Ondokuzmayıs, İlkadım, Canik, Tekkeköy, Çarşamba, Terme, Ayvacık, Salıpazarı ve Asarcık ilçelerinden 2011 yılı Alan Bazlı Fındık Desteklemesi için müracaat eden 22.795 üreticiye 335681 da alan için 50.352.231 TL ödeme yapılmaktadır.

Aynı proje kapsamında 2009 yılında 14.194

üreticiye 245.045 da alan için 36.756.815 TL, 2010 yılında 20.080 üreticiye 301.829 da alan için 44.978.616 TL ödeme yapılmıştır. İlimizde 3 yıllık proje ile toplam 132.087.663 TL Fındık Alan Bazlı Ödeme Desteklemesi yapılmıştır. Fındığını sökerek yerine başka bir ürün yetiştiren üreticilere ödenen Telafi Edici Ödeme Desteğinin müracaatları 30 Haziran 2012 tarihine kadar devam etmektedir.

ANAÇ SIĞIR VE BUZAĞI DESTEKLEMESİ ÖDEMELERİ YAPILDI.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının, 2012 yılı Tarımsal Destekleme ödemelerine Anaç Sığır ve Buzağı Desteklemesi ödemeleriyle devam ediliyor. Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN' in konu hakkında yaptığı açıklamaya göre; Bakanlık bu kapsamda, anaç sığır ve buzağı desteklemesi olarak 560 milyon TL ödeme yaptı. Bu bağlamda Samsun'da 5.606

işletmedeki 26.006 anaç sığır için 6.080.996 TL; 6.114 işletmede ise suni tohumlamadan doğan 15.727 dişi-erkek buzağı için de 1.179.52TL olmak üzere toplam 7 milyon 260 bin 522 TL ödeme yapıldı. Desteklemeler 30 Mayıs 2012 itibariyle çiftçilerin banka hesaplarına yatırıldı.

Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY)

İlimizde 2011 yılında Uygulamaya konulan Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi projesi ile Şeftali, Armut ve Elma üretim alanları proje kapsamına alınmıştır. Proje 6 İlçede Atakum, Canik, İlkadım, Terme, Tekkeköy ve Yakakent ilçelerinde uygulanacaktır. 348 da alanda uygulanacak olan proje ile adı gecen ürünlerden 542 tonunun Sertifikalandırılması planlanmaktadır.

2012 yılı için projede görev alacak Teknik elemanların Eğitimi 17-18 Nisan 2012 tarihlerinde Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünde gerçekleştirilmiştir. Eğitimde İzlenebilir Tarımsal Üretim Sistemleri ve Üretici Kayıt Defteri Kullanımı, Bitki Koruma ürünleri formülasyon tipleri ve etki mekanizmaları, Bitkisel Üretim Teknikleri ve Bitki Koruma İle İlişkileri, Bitki Koruma Ürünleri Kullanımında Kalibrasyon, Zirai Mücadele Yöntemleri, Entegre Mücadele, Fizyolojik Hastalıklar, Meyvecilikte Fungal ve Bakteriyel Hastalıklar ve Korunma yolları, Elma - Armut ve Şeftalide çeşit ve anaç özellikleri ile Meyvecilikte Hasat ve Depolamanın önemi konularında teknik elemanlarımıza bilgi verilmiştir. 39 Teknik elemanın katıldığı Eğitim toplantısında Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünde görevli Konu Uzmanları ile İl Müdürlüğü personeli görev almışlardır.

Konu ile ilgili olarak İl Müdürlüğümüz Sayın Kadir GÜVEN; "Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi Projesi ile kullanılan kimyasalların kayıt altına alınması ve izlenmesi hedeflenmektedir. Zirai Mücadele ilaçlarının; ruhsatlı olduğu üründe, doğru zamanda, doğru dozda ve doğru

biçimde kullanıldığında, zehir olmayacağını; insan sağlığını ve çevreyi olumsuz yönde etkilemeyeceğini, böylece Tarladan Sofraya güvenilir gıda temin edileceğini belirtmiştir."

MEYVE AĞAÇLARINDA BUDAMA EĞİTİMİ YAPILDI

Üretim deseni ve üretim alanlarını dikkate alındığında ilimizde 46.237.907 adet verim çağında meyve ağacı bulunmaktadır.

Fidan dikimi ile birlikte en fazla ürünü (gelir) elde etmek, ışık yönetimini sağlamak, amacıyla meyve ağaçlarının istenilen forma getirilmesi gerekmektedir.

Meyve ağaçlarında budama; ağaçları en kısa zamanda ürün vermeye başlatmak, onları uzun süre verim çağında tutmak yani meyve ağaçlarında fizyolojik

dengeyi kısa zamanda oluşturmak ve bunu uzun bir süre korumak, gövde üzerindeki ana dal sayısını ve dağılımlarını düzenlemek, ağaçların sağlam düzenli ve dengeli taç oluşturmalarını sağlamak, meyve ağaçlarının bakımını, ürünün verimini ve zararlı-hastalıklarla mücadeleyi kolaylaştırmak, dar açılı hasatlıkları ve kuru dalları çıkarmak, meyve de periyodisiteyi engellemek amacıyla yapılır.

Ancak ilimizde son yıllarda tesis edilen bodur anaçlı meyve bahçelerinde dal çıkarmadan önce tekniğine uygun şekil verme dal açısı genişletme işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Bu amaçla İl Özel idare Bütçesi ve Üretici imkanları ile tesis edilen Meyve bahçelerinde 2012 yılı için Kış Budaması eğitimi Salıpazarı, Bafra, Ondokuzmayıs, Çarşamba, Kavak, Havza ilçelerinde konu sorumlusu teknik elemanlar ve İl Müdürlüğümüz Meyvecilik biriminin katkıları gerçekleştirilmiştir.

FİDELEME YÖNTEMİ İLE ÇELTİK YETİŞTİRİCİLİĞİ

Çarşamba ilçemiz çeltik üretiminin iyileştirilmesi, birim alandan alınan çeltik miktarının artırılması, sağlıklı ve kaliteli ürün elde edilmesi amacıyla; 30.05.2012 tarihinde, Çarşamba ilçemiz Taşdemir Köyü Ahallı mahallesinde fideleme yöntemi ile çeltik ekim demonstrasyonu yapılmıştır.

Bu amaçla; yapılan fideleme yöntemi ile çeltik ekiminde Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN, İlçe Müdürü Osman AKMAN ve teknik elemanların yanı sıra 19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümünden Yrd. Doç. Dr. İsmail SEZER ve çok sayıda üreticimiz hazır bulunmuştur.

Yrd. Doç. Dr. İsmail SEZER, "Fideleme ekim yöntemi serpme ekim yöntemine göre sürdürülebilirlik açısından önemli avantajlar sağlamaktadır. Bir dekar alanda 25 kg yerine 5 kg tohum kullanılır. Kullandığımız tohum miktarı az olduğundan sertifikalı tohum kullanılır. Sertifikalı tohum kullanıldığında; ürün kalitesi artar, ürün verimi artar, hastalıklara karşı dirençli olur. Tohum içinde yabancı ot tohumu bulunmadığından tarlamıza yabancı ot tohumları atılmamış olur.

Toprağımızı dinlendirme adına, verimliliği sürdürme adına, verim ve kaliteyi aynı anda yakalama adına, özellikle pirinç görünüşü olarak tüketildiği için önemli, kaliteyi yakalama bil hasa tohumculuk açısından fideleme yöntemi birçok avantaj sağlamaktadır." dedi.

İL MÜDÜRÜMÜZ VEZİRKÖPRÜ'LÜ ÇİFTÇİLERLE BULUŞTU

Vezirköprü Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü tarafından organize edilen, 2012 Yılı Tarımsal Desteklemeler konulu bilgilendirme toplantısı; 09 Nisan 2012 pazartesi günü, Vezirköprü Belediye Başkanı İbrahim Sadık EDİS, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürü Erol BAŞ, Vezirköprü Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürü Özgür PAÇACI, siyasi parti ilçe başkanları, il encümenleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl ve İlçe Müdürlüğünde görevli mühendis ve veteriner hekimler ile çok sayıda çiftçinin katılımıyla Vezirköprü Belediyesi düğün salonunda gerçekleştirildi.

Toplantıya konuşmacı olarak katılan ve bir sunu yapan Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir

GÜVEN; "Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2012 yılı üretimi için çiftçiye karşılıksız olarak toplam 7.6 milyar liralık destekleme ödemesi yapacaktır. 2002 yılından bugüne Samsun çiftçimize 1.126.317.895 TL tarımsal destekleme ödemesi yapılmıştır. İlimizin % 10 tarım alanına sahip olan Vezirköprü ilçesi, Bakanlığımızın vermiş olduğu desteklerden % 6 oranında yararlanmaktadır. Bu verilere göre Vezirköprü çiftçilerinin Bakanlığımız desteklerinden istenildiği oranda yararlandığını söylememiz mümkün değildir. Çiftçilerimizin gerekli koşulları sağlaması halinde, Vezirköprü ilçemiz Bakanlığımız desteklerinden faydalanma oranını çok yukarılara çıkaracaktır. Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen

kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı kapsamında; 2011 yılında, 1361 çiftçimize, makine ekipman desteklemesi yapılmış olup, bunların 207 tanesi Vezirköprü'lü çiftçilerimizdir" dedi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü GÜVEN, cep telefonunu katılımcılara vererek "Bu telefon 24 saat sizler için açıktır hiç çekinmeden istediğiniz saatte bu telefonla sorunlarınızı bana aktarabilirsiniz, İlçenizde çözemediğiniz sorunları bana aktarın ki çözüm noktasında sizlere yardımcı olabileyim" dedi.

Bilgilendirme toplantısında, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürü Erol BAŞ, Bakanlığımızın açıklamış olduğu 2012 yılı tarımsal desteklemeler hakkında, çiftçilerimize sunu yaparak, çiftçilerimizin bu desteklemelerden azami ölçüde yararlanması konusunda bilgiler vermiştir.

Sunuların sonunda soru cevap bölümünde İl Müdürümüz Kadir GÜVEN çiftçilerimizin sorularını cevaplandırarak toplantıya son verilmiştir.

İL YAYIM PROGRAMI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda, 05.06.2012 tarihinde İl Yayım Programları Hazırlama ve Uygulama Esasları konulu Bilgilendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu Toplantıya, İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN, İl Müdür Yardımcısı İsmail DEMİR, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürü Erol BAŞ, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdür V. Abdulkadir KULEYİN, Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürü Dr. Habip MURUZ, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü Recep KIRBAŞ, Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürü Ayül DURUKAN ve ilgili teknik personel katılmıştır.

Açılış konuşmasını Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürü Erol BAŞ'ın yaptığı toplantıda; 2013 Yılı İl Yayım Programı Hazırlama ve Uygulama Esasları hakkında Ziraat Mühendisi M. Rasi UYSAL tarafından sunu ve anlatım yapılmıştır. Şube Müdürü Erol BAŞ,

3/6/2011 tarih ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28. maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan; Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı Taşra Teşkilatının, Grevleri Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönerge kapsamında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesindeki taşra teşkilatının kurulu, görevleri ile çalışma usul ve esaslarının yeniden düzenlendiğinden bahisle; 2013 yılından başlayarak her Şube Müdürlüğünün, İlçe Müdürlüklerinden gelen program tekliflerini de dikkate alarak, kendi yayım programlarını hazırlayacaklarını, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü tarafından da bu programların birleştirilerek, Samsun ilinin il yayım programı olarak Bakanlığa sunulacağını belirtmiştir. Erol BAŞ, Kadın Çiftçiler Tarımsal Yayım Projesi kapsamında ve kırsalda kadın çiftçilere yönelik her türlü faaliyet planlamalarının artık ayrı program olarak gönderilmeyeceğini, İl Yayım Programı bütünlüğü

içerisinde yer alacağını ifade etmiştir.

İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN; İl Yayım Programlarının kurumun varlık nedenleri arasında en önemli yere sahip olduğunu, Bakanlığımızın ilgili Yönergesi hükümleri çerçevesinde yapılacak her türlü planlamaların Samsun Tarımının önceliklerine ve kırsal kesimin beklentilerine uygun olarak ciddiyet ve büyük bir ihtimamla hazırlanması gerektiğini belirterek, Şube Müdürlüklerinin konuya gerekli önem ve ehemmiyeti vermeleri gerektiğini ifade etmiştir. 05.06.2012

IPARD

PROGRAMI EĞİTİMİ

"IPARD Kapsamında Yayım/Danışmanlık Hizmetlerinin Kapasitesinin Geliştirilmesi" eşleştirme projesi altında AB uzmanlarının katılımıyla Müdürlüğümüz ve Samsun Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinatörlüğü işbirliği ile IPARD Programı konusunda eğitim programı gerçekleştirilecektir. Toplantıda eğitim daha önce bu konuda eğitim almış Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinatörlüğü teknik elemanlarınca verilecektir.

IPARD programı kapsamında hazırlanacak projelerin kalitesinin artırılması amacıyla kamu ve özel sektör tarafından yürütülen yayım ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesini hedefleyen Eşleştirme Projesi kapsamında düzenlenecek eğitim programına Danışmanlık Firma Temsilcileri, Sertifikalı Tarım Danışmanları, Kamu Kurumu ve Sivil Toplum Kuruluşlarından katılım sağlanacaktır.

Eğitim, IPARD fonlarından yararlanmak isteyen

potansiyel yatırımcılara proje hazırlama konusunda yardımcı olacak kişilerin bu konudaki becerilerini geliştirmek amacıyla verilecektir. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir Güven; ülkemizde halen 42 ilde Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu bulunduğunu ve aday ülke olan ülkemize Avrupa Birliği tarafından kullanılacak olan 876 milyon EU tutarındaki destek tarımsal alanlarda yatırım yapmak isteyen yatırımcılar için bu kurumlar tarafından kullanılmasının hedeflendiğini belirtmiştir. Güven; ayrıca çok sayıda tedbir tarafından destek verilecek olan ilimizde de bu desteklerden yararlanabilmek için iyi projelerin hazırlanması gerektiğini vurgulayarak bu amaçla ilimizde özellikle proje hazırlayan danışmanlık büroları ve serbest tarım danışmanlarının eğitime katılımlarını beklediklerini söylemiştir.

Eğitimler; birinci bölümü IPARD Programı hakkında genel bilgilendirme, ikinci bölümü proje hazırlamaya yönelik uygulama (vaka analizi) ile ilgili olmak üzere iki bölümden oluşacaktır. Eğitimin 1. haftası 16-18/04/2012 tarihleri arasında Müdürlüğümüz Toplantı Salonunda yapılacaktır. İkinci haftası ise 25-27/04/2012 tarihleri arasında Samsun Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinatörlüğü Toplantı Salonunda yapılacaktır.

KAVAK'TA YEM BEZELYESİ TARLA GÜNÜ YAPILDI

Kavak İlçesi Kozansıkı Köyünde yem bitkisi üretimini çeşitlendirme çalışmaları kapsamında Yem Bezelyesi Tarla Günü düzenlenmiştir. Etkinliğe; Kavak Kaymakam V. Kadir PERÇİ, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Kadir GÜVEN, Garnizon Komutanı Üsteğmen Cihat NOZOĞLU, İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Fevzi ÇALIŞICI, komşu ilçelerin İlçe Müdürleri, kamu kurum ve kuruluşların amirleri, teknik personel, üreticiler ve Kozansıkı ile Bayındır Köyü halkı katılmıştır.

İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Fevzi ÇALIŞICI yaptığı konuşmada; Kavak için hayvancılığın öneminden bahsetmiş ve tarımın hayvancılığa entegrasyonunun sağlanması ile yem maliyetlerinin aşağıya çekilmesinin verimli hayvancılık için gerekli olduğunu belirtmiştir.

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Kadir GÜVEN

de konuyla ilgili yaptığı konuşmasında; hayvancılık alanında yem bitkilerinin öneminden bahsederek, Yem Bezelyesinin hayvan beslenmesinde önemli bir alternatif olabilecek kapasitedeki ürünlerden olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca, bu ürüne yem bitkileri desteklemesi kapsamında 30 TL destek verileceğini ifade etmiştir.

İlçe Kaymakam V. Kadir PERÇİ ise konuşmasında; bu gibi çalışmaların önemli olduğunu ve teşkilatların çalıştığının bir göstergesi olduğunu ifade etmiştir. PERÇİ konuşmasının devamında; köylünün hala milletin efendisi olduğunu, kendilerinin hizmet için burada bulunduğunu, herhangi bir talep halinde kendilerini çekinmeden ziyaret ederek yeni gelişmeler hakkında bilgi almalarını ve hayvancılığın ilçede daha da gelişmesi noktasında çabaların artarak devam etmesini istemiştir.

Daha sonra tarla gezisi yapılarak, bitkinin ekim ve yetiştiriciliği ile gelişim periyodu hakkında bilgilendirilme yapılmışla tören sona ermiştir.

ÖZEL İDARE DESTEKLİ PROJELER YERİNDE İNCELEDİ

Samsun İl Genel Meclisi Tarım Komisyonunca 2013 İl Özel İdaresi Bütçesine dahil edilmesi amacıyla; Bafra İlçesinde plastik örtülü seralarda organik tarım yaptırılması amacıyla verilen önerge kapsamında, Tarım Komisyonu Başkanı Havza İl Genel Meclisi Üyesi Hüseyin ESEN başkanlığında; Salıpazarı İl Genel Meclis Üyesi Sadık SAĞLAM, Canik İl Genel Meclis Üyesi Fahrettin ÜRÜN, Çarşamba İl Genel Meclis Üyesi Ali ARSLAN, Bafra İl Genel Meclis Üyesi Davut SAĞLAM'ın katılımı ile Bafra Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürü Ahmet DURSUN ve İl Müdürlüğümüz Organik Tarım ve Meyvecilik Birimi elemanlarının iştirakiyle, 16 Mayıs 2012 tarihinde Bafra İlçesi Sürmeli Köyünde organik sebze ve seracılık yapacak üreticilerle görüşmelerde ve arazilerde incelemelerde bulundular.

Ayrıca 2003 yılından beri uygulanmakta olan İl Özel İdaresi Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü ile birlikte yürütülen Meyveciliği Geliştirme Projesi kapsamında

Çetinkaya Beldesinde kiraz ve elma bahçelerinde 2011 yılında desteklenen Elifli Köyünde çilek bahçelerinde incelemelerde bulunuldu. Tarım Komisyonu Başkanı Hüseyin ESEN Sürmeli Köyünde yaptığı konuşmasında; başta Samsun Valisi Hüseyin AKSOY ve İl Genel Meclisi Üyeleri olarak bugüne kadar tarıma destek verdiklerini bu günden sonra da çiftçilerimizin ve İl Müdürlüğümüzün yapmış olduğu projelere destek olmaya devam edeceklerini belirtti.

AĞAÇTA MANTAR YETİŞTİRİCİLİĞİ

Türkiye'nin en verimli ovalarından biri olan Çarşamba Ovası'nın en önemli sorunlarından biri sınırları yoğun bir biçimde kaplayan kavak, söğüt gibi ağaçların varlığıdır. Çiftçilerimizin tarla sınırı oluşturmak ve gölgesinden istifade etmek amaçlı diktikleri bu ağaçların çeşitli zararları mevcuttur. Hastalık ve zararlılarla mücadeleyi (konukçuluk etmek suretiyle) güçleştirmek, kapama meyve bahçelerinin hava almasını önlemek, gölgelenmiş ıslak topraklarda mantari hastalıkların gelişimini tetiklemek, güneşlenmeyi önlemek suretiyle büyümeyi olumsuz etkilemek, drenaj sistemlerinin etkinliğini azaltmak ve tüm bu etkenlerle birlikte verim ve kaliteyi azaltmak gibi zararları mevcuttur.

Çarşamba Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü'nün öncülüğünü yaptığı bir çalışmayla; Ağaç Mantarı yada Kayın Mantarı da diyebileceğimiz mantarları, çeşitli ağaç kütüklerine aşılayıp hem üretim ve dolayısıyla gelir eldesini mümkün kılmak ve hem de sınırlardaki ağaçlandırmanın az önce sayılan zararlarından olabildiğince korunmak amaçlanmıştır. Hastalık ve zararlılara dayanıklı, düşük ve yüksek

Güven, OMU Ziraat fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Aysun Pekşen, Çarşamba İlçe Tarım Müdürü Osman Akman, İl Müdürlüğümüz Teknik Elemanları, OMU Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Öğretim Üyeleri ve öğrencileri, çevre çiftçileri ile yerel basın mensupları katılmıştır.

Etkinlikte bir konuşma yapan Çarşamba Kaymakamı Caner Yıldız; "Çarşamba'nın 83 bin hektarlık geniş bir ovası var. Bunun yer altı ve yer üstü kaynaklarının optimum şekilde değerlendirilmesi için doğru hedefler olarak projeli çalışmalar yapmak istiyoruz ve hedefimiz de önümüzdeki 10 yıl içerisinde Çarşamba'yı Türkiye'nin en zengin kentlerinden biri haline getirmek. Bunları birleştirdiğimizde tarımda mevcut çalışmaların çeşitlendirilmesi gerekir. Bunu biz finansman desteği ile de destekleriz" dedi.

OMU Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Öğretim Üyesi Doç. Dr. Aysun pekşen yaptığı açıklamada Çarşamba Bölgesinde çok sayıda ve tarla sınırlarında kullanılan söğüt ağaçlarının istiridye mantarı yetiştiriciliğine uygun olduğunu dile getirerek; "Kavaklığın bol olduğu Çarşamba'da, İlçe Müdürlüğümüz Osman Beyin de talepleri doğrultusunda, 'söğütleri ve kavakları bu alanda değerlendirilebilir miyiz?' fikrinden yola çıkarak böyle bir çalışmayı başlattık. Bu uygulamada kütüklerden 3 ila 4 yıl mantar almanız mümkün ve bir kütükten de odun ağırlığının %30'u ile 40 arasın da bir verim alıyorsunuz. Bu mantarın şu an için pazardaki fiyatı 15 TL civarında. Bazı üreticiler piyasanın olmadığı dönemde 45 TL'ye kadar çıkıyorlar ama yaklaşık fiyatı 10 ila 15 TL arası kabul etmek daha doğrudur. Benimsenmesi ve kabul edilmesi açısından halkımızın bunu görmesi gerektiğine inanıyorum. Bu mantar lezzeti olarak da halkımızın damak tadına çok uygundur." dedi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümüz Kadir Güven ise konu ile ilgili açıklamasında; "Çiftçilerimizin artık, bilinen ve alışıldık tarımsal ürünlerin yanı sıra, katma değeri yüksek bu tür ürünlere yönelmesini bizler de akıllıca buluyor ve destekliyoruz. Hocamızın da belirttiği gibi, pazarda yüksek fiyatlara satılacak olan bu gibi ürünler hem çiftçiye getiri sağlayacak ve hem de atıl durumdaki kaynakların üretime dahilini mümkün kılacaktır. Bu bağlamda bütün emeği geçenleri katkılarından dolayı ve bizzat çiftçimizin kendisini de cesaret ve ilgisinden dolayı kutluyorum." dedi.

sıcaklıklara kolay adapte olabilen, yüksek miktarda besleyiciliği olan, lezzetli ve bazı çevrelerce de çokça tutulan bu mantar çeşidi sayesinde Çarşamba Ovasının, Çarşamba Ormanı olmaması hedeflenmiştir.

Bu bağlamda 4 Mayıs 2012 Cuma günü Çarşamba İlçesi, Yenikaracalı Köyü'nde; Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğümüz ve Ondokuzmayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü işbirliği ile "Ağaç Mantarı Yetiştiriciliği" yaygınlaştırma ve tanıtım programı düzenlenmiştir. Tanıtımda uygulamalı olarak ağaç kütüklerine mantar aşılama gösterilmiş ve bu gösterimde; Çarşamba İlçe Kaymakamı Caner Yıldız, Gıda Tarım ve Hayvancılık Samsun İl Müdürü Kadir

SEBZE FİDESİ DAĞITIMI YAPILDI

Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne; Havza, Vezirköprü, Ladik İlçelerinde sulamaya açılan alanlarda sebze üretimini teşvik etmek amaçlı ve İl Özel İdaresi kaynaklı "Sebzeciliği Geliştirme Projesi" kapsamında alımı yapılan 100 bin adet Hibrit Grando F1 Domates fidesi ile 100 bin adet Hibrit Orion F1 Biber fidesinin teslimi; 16.05.2012 tarihinde "Muayene ve Kabul Komisyonu" gözetiminde Havza, Ladik ve Vezirköprü İlçe Müdürlüklerine yapılmıştır. İlçe Müdürlükleri, söz konusu fideleri önceden kaydını yaptırmış olan çiftçilere dağıtmıştır.

Bu fidelerin üretimiyle; ilgili İlçe çiftçilerinin ekonomik yönden gelirlerini artırma imkânına kavuşmaları ve dolayısıyla da buralardaki refah payının yükseltilmesi hedeflenmektedir. Projeye çiftçilerimizce gösterilen yüksek talep, çalışma konusunun ne kadar

isabetli seçildiğinin göstergesidir. Dağıtımda; çiftçi tarafından sıklıkla talep edildiği gözlenen Hibrit çeşitlerin, proje kapsamında çiftçiye dağıtılmış olması projeye ilginin fazla olmasında önemli etkindir.

Bu proje kapsamında, çiftçilerimize yeni üretim tekniklerinin öğretilmesi amacıyla, dağıtımı yapılan ürünlerin yetiştiriciliği konularında gerekli teknik bilgi verilmesi sağlanacaktır. Doğru üretimin doğru bilgilendirmeden geçtiği varsayarak; yıllardır geleneksel ürünler yetiştiren yöre insanlarına, sulcu tarımın avantajlarının anlatılması sağlanacak ve bu doğrultuda imkanların en optimum şekilde değerlendirmesi için ilgili alanlarda; yetiştiricilik, zararlı ve hastalık yönünden düzenli kontroller Müdürlük elemanları tarafından, düzenli bir program dahilinde yapılacaktır.

SERTİFİKALI PATATES TOHUMU DAĞITIMI YAPILDI

Samsun Valiliği İl Özel idare kaynaklı olarak yürütülen; "Sertifikalı Tohumluk Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi" kapsamında alımı yapılan 90.000 kg (90 ton) Marfona çeşidi sertifikalı patates tohumluğunun, 26.03.2012 tarihinde "Muayene ve Kabul Komisyonu" gözetiminde; 21.000 kg. Havza, 21.000 kg. Ladik, 2.500 kg. Asarcık ve 45.500 kg. Vezirköprü İlçe Müdürlüklerine olmak üzere dağıtım ve teslimatları gerçekleştirilmiştir. İlçe Müdürlükleri ise söz konusu sertifikalı patates tohumluğunu, önceden kaydını yaptırmış olan çiftçilerimize dağıtmışlardır.

İl Müdürümüz Kadir GÜVEN konu ile ilgili şunları söylemiştir; "Müdürlüğümüz, sertifikalı tohumluk kullanımını yaygınlaştırmaya yönelik tohum dağıtımlarını sıklıkla gerçekleştirmektedir. Zira sertifikalı tohum kullanmanın bilinen birçok avantajı mevcuttur. Marfona patates çeşidi Bölgemize uygun orta erkencilik özelliği ile birlikte, göz dolduran oldukça iri bir yapı ve yeknesaklık gibi istenen özellikleri bünyesinde barındırmaktadır. Yine

bölgemiz nemli ikliminde can kurtarıcı özellik olan iç çürüklüğüne az hassasiyetle birlikte, oldukça sıkı bünyeli ve pişme sonrası renk değişiminden tamamen muaf yapıdadır. Özellikle dağıtımı yapılan ilçelerimizin sulama ile ilgili sıkıntıları göz önüne alındığında diyebiliriz ki bu çeşidimizin en önemli özelliği de susuzluğa dayanıklılığıdır. Bazı hastalıklar açısından da avantajlı olan çeşidimizin ileriki dönemlerde daha da yaygınlaşmasıyla umuyoruz ki; patates konusunda ilimizde üretim miktarıyla birlikte, ürün kalitesinde de olumlu değişiklikler meydana gelsin."

SÜT VE BESİ İŞLETMELERİNDE SÜRÜ SAĞLIĞI VE YÖNETİMİ EĞİTİM TOPLANTISI

21 Mayıs 2012 pazartesi günü Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda İl Müdürlüğümüz ve Ondokuzmayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi işbirliğinde gerçekleştirilen ve hayvancılık örgütü temsilcileri, işletme sahipleri ve il/ilçe Müdürlüğü temsilcilerinin katılımı ile "Süt ve besi sığırları işletmelerinde sürü sağlığı ve yetiştiriciliği" sorunlarının tartışıldığı bir toplantı yapıldı. Özellikle Samsun'da faaliyet gösteren hayvancılık birlik ve kooperatif başkanlarının yoğun ilgi gösterdiği toplantının açılış konuşmasını İl Müdür Vekili İsmail DEMİR yaptı. İsmail DEMİR konuşmasında "Samsun'da hayvancılık işletmeleri ölçeğini büyütüp sürü

yapmak üzere kürsüye çıkan Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa ALIŞARLI "Fakülte olarak hayvancılık işletmelerimizin eğitim ihtiyacını gidermek için işbirliğine ve katkıya her zaman hazırız. Fakültemizin gezici klinik aracı ile Samsun'un her köşesinde sürü sağlığı ve yönetimi konusunda hiçbir ücret talep etmeden katkı sağlamaya çalışıyoruz. Hayvan hastanemiz araştırma ve uygulama çalışmalarının yanı sıra hayvancılık işletmelerinin hizmetine de açılmıştır" dedi.

Daha sonra İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğümüz görev yapan Veteriner Hekim ve Veteriner Sağlık Teknisyenleri ve Veteriner Fakültesi Zootečni,

sağlığı ve yönetimi konusunda profesyonelce hareket etmek zorunluluğu vardır. Islah edilmiş ırkla üretim yapan, sağlıklı hayvan ve sağlıklı hayvansal ürün üretiminin anahtarı budur. Artık bundan kaçış yoktur. Her işletme kendini bu konuda yeniden gözden geçirmelidir. Aksi halde küçük aile tipi işletmelerden arzu edilen üretim artışını sağlamak güçtür. Sağlanan destek ve uygun kredilendirmeler ile Samsun'da bu doğrultuda bir gelişmenin olduğunu görmek bizleri umutlandırmaktadır. Kurum olarak bizler her zaman üreticinin yanındayız. Her türlü desteği vermeye devam edeceğiz" dedi.

Açılış konuşmasında sonra toplantının yönetimini

Hayvan Besleme, İç Hastalıkları, Gıda, Suni Tohumlama, Cerrahi ve Hayvancılık İşletme Ekonomisi bilim dallarında görevli öğretim üyelerince 2 ay süre ile yapılan işletme ziyaretleri sırasında elde edilen bulgular ışığında hayvancılık işletmelerinin sağlık ve yetiştirme koşulları powerpoint sunu eşliğinde aktarıldı. Katılımcılardan gelen soruların cevaplandırılmasını takiben sona eren toplantı için hayvancılık örgüt temsilcileri ve işletme sahipleri memnuniyetlerini dile getirdiler.

TARIM ARAZİLERİNİN BÖLÜNMEMESİ İÇİN BAŞLATILAN ANKET ÇALIŞMALARI TAMAMLANDI

Hayvancılık Bakanlığımız da, ülke genelindeki tarım arazilerinin bölünmesini önlemek üzere hazırladığı yasa taslağına son şeklini vermek üzere; köy muhtarları, çiftçiler ve diğer paydaşlardan oluşan 50 bin kişiyle bir dizi anket çalışması gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda; 34 bin köy muhtarı, 3 bin 500 önder çiftçi, 12 bin 500 kooperatif, birlik, vakıf, dernek, oda ve borsa temsilcileriyle yüz yüze görüşülerek yapılan anket içerikleri konu uzmanları tarafından hazırlanmış ve her bir anket içeriğinde ihtiyacı belirlemeye yönelik 25'er adet soru yer almıştır. Çalışmanın ilimiz ayağı, Samsun'lu 1.288 katılımcıyla tamamlanarak, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca Samsun İli için belirlenen (1285 katılımcı) hedefe ulaşılmıştır."

Kadir GÜVEN; tarım arazilerinin bölünmesinin önüne geçmek için yapılan çalışmalardan çiftçilerin de oldukça memnun olduğunu; yeni yasayla tarım arazilerinin parçalanmasının önlenmesi, işletme büyüklüklerinin muhafaza edilmesi ve daha verimli kullanılabilmesinin amaçlandığını; Türkiye genelinde yapılan anket çalışmalarından elde edilen bu sonuçlarla, ilgili yasa taslağına son şeklinin verilebileceğini belirtti. 04.04.2012

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca, tarım arazilerinin bölünmesini önlemek amacıyla hazırlanan Kanun taslağına son şeklini belirlemek için Türkiye genelinde başlatılan anket çalışmaları kapsamında, Samsun İli'nde başlatılan anket çalışmalarının tamamlandığı bildirildi. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Samsun İl Müdürlüğü'nden alınan bilgilere göre: Samsun İli'ne bağlı 17 ilçede; Köy Muhtarları, Çiftçi Örgütleri, Sivil Toplum Kuruluşları, Önder çiftçiler ve diğer paydaşlardan oluşan 1.288 kişiyle yüz yüze görüşülerek konu hakkında bir dizi anket yapıldı.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Samsun İl Müdürü Kadir GÜVEN konu ile ilgili açıklamasında şunları söylemiştir; "Bildiğimiz gibi son dönemde hükümet politikaları "yaptım oldu" zihniyetiyle değil; konu muhatapları ve kanaat önderlerinin hassasiyetlerinin de önemsendiği daha katılımcı bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Bu yaklaşımdan hareketle Gıda Tarım ve

